

بسم الله الرحمن الرحيم

جمهورية السودان
وزارة التعليم العالي والبحث العلمي
جامعة الخرطوم
كلية الدراسات العليا
كلية الآداب - قسم اللغة العربية

فواتح السور وخواتيمها

()

Ø

إعداد الطالبة: آلاء الحبر يوسف نور الدائم
إشراف / د. أحمد حسن قرينات

1427 هـ - 2006 م

فهرس الموضوعات

()	
()	
()	
(1)	
(4)	
	: Ø Ø
(15)	: Û
(40)	:
(52)	:
(77)	: Û
(89)	: (- Û - - - -)
	: Ø
(119)	: Û
(128)	:
(137)	: Û
(148)	:
(167)	: - Õ Õ Û -) (- Û -
	: Ø
(193)	: Û
(207)	:
(217)	
(220)	Abstract
(226)	

Õ Ù Ù) : ¹ Ù
² (æ
 Õ : ³ Ù
 Õ Ù ,
⁴
⁵
⁶ â Ù ã
 Õ Õ Õ : Ù
⁷ æ
⁸ Ù Ù

Õ Õ 1
 . (119-118 - 1 -)
 2 - 2
 . 115 -3 - (1970 -Õ 1390)
 Ù Ù 3
 Õ - Õ) . Õ
 .(248 -1 -
 - Õ - Õ Õ - Ù Ù 4
 . 365 3/ - 1998 /
 Ù 5
 (20 -1 -)
 . 78 (1990- Õ 1410) 2/ - - - 6
 - - - 7
 . 264 - 1 (1972-Õ 1391) 2/ - -
 - Ù - - 8
 66 -1/ -

Õ Õ : Û : Û ¹⁰ 9
Û Û

11

Õ Û
Õ Õ Õ Û
: Õ Û Û .
12
â ç

: ¹³ Û

14

â Õ Û : ¹⁵ Û
¹⁶

ã à

Õ Õ Û Û ⁹
Õ Õ -) .

.(51 -8

Õ Õ Û Û () Û
.(474-471-470 -3 - -) .

Õ Õ - Û ¹¹

.50/ - 1 / - (1951- Õ 1370)-3 -

- Õ 1408) Õ - Õ Û - ¹²

47-46 - 1/ (1988

-) . ¹³

.94 - 1 - ¹⁴

- - - - -

. 431 (1986- Õ 1406) 1 ¹⁵

Õ Õ Õ

. (420 -1 - -) .

264 -1 - - ¹⁶

Õ Õ Õ ; 17
 Õ Õ Ù
 Õ Ù Õ Õ Õ
 18. Ù
 ä)
 Ô ääÔ ä ää á ä ä á ä
 Ô ääÔ ä ä ä) (23:) (ää
 (124:) (ä ä ä
 ääÔ ä Ô ä á ää á ä ä)
 . (13:) (ää
 Ô ä) Ù Ù
 . (1:) (á á
 Õ 19
 Ù Õ Õ : Ù (@) 20
 Õ äÔ Ù Õ Õ ä ,
 . 21 ð
 Õ Õ (@) Ù Ù
 : Ù ,
 ä à æ à
 (1879- Õ 1296) Ù 17
 - -) (Ù) ()
 . 1994- - - -(
 84 - 1 - - - 18
 Õ Õ 19
 Õ Õ ,
 . (715-711-710 -2 -) .
 Õ Õ Õ 20
 (386-384 -3 - -) .
 44 -1 - - 21

æ æâ
22 æ ù æ

: ù 23 ù 24
õ ù
õ õ õ õ õ
õ ù õ (@) ù : ù ù
ù ù
ù ù ù

ù (@) ù
25 ù
ù ù
ù ° (@)

ù ù (@)
õ õ
ù ()

26

õ õ ù
- õ). õ

õ ù
õ õ õ -)

46 -1 - - 22
ù 23
â â
(339-332 -3 -

24 ù
(393-391 -6 -
.45 -1 - - 25
.62 1 - - 26

Õ : Ù Ù
 Õ Õ Ù
 Õ
 Õ Õ Ù Õ Ù
 Õ Ù Õ
 Ù Õ Õ Ù
 .²⁷
 Õ Õ :²⁸
 Õ , Ù Ù
 Õ Ù Ù Ù
 Õ Ù
 Õ Ù Ù
 Õ Ù²⁹
 Õ Ù Õ
 .³⁰
 Õ
 Ù Õ
 . Ù Ù
 .
 Õ Õ
 Õ Õ
 (173-168 -5 -) .
 Ù Ù -²⁹
 . 48 -1 - - Ù
 - (1988- 1408)3/ - Õ - Õ Ù -³⁰
 .351 -1/

Õ : Ù : 31
 Õ Õ Ù 1 o
 Ù Ù Ù 1
 Ù 1 à

32
 Õ Õ Õ
 : Õ Õ Ù

Ù Õ Õ Õ Ù Õ Õ

33
 ù Õ Õ Ù Õ Õ

34 æ
 Õ Ù Õ Ù Ù
 Õ Õ Ù Ù

35

Õ		31
Õ - Õ)	Õ Õ	
	(158 -2	32
.264 1-/	-	33
- (1985-1405)1/ - Õ Õ	-	34
.79 - 1/	-	35
.121 - 1/ -	-	
106 - 1/ -	-	

³ ~ ³ ~ ³ ~ : Û Û
 Õ Õ
³⁶
 Û Û
 : Û Û Û () :
³⁷
 Û :
³⁸ : Û

Õ
 :
³ : Û :
³ Õ Õ Õ (ä)
 ä Õ) · (1 :) (ä ä ä) ()
 (1 :) (Û
 · · · ‘ · · :
³⁹ · · ·

Õ (@) : :
 (Õ à Õ à à ä à à à ã à à ã)

- Õ - () - Û Û ³⁶
 496 - (1984 Õ 1404) 2/ -
 .469 -3 - - ³⁷
 .86 -5 - - ³⁸
 165-164 - 1/ - - ³⁹

, (1:)
)·(1:)(ä) Û :
 (1:)(ä
 (Ô ä Ô ä)·(1:)(ää) :
 (1:)
 (Ô Ô à(1:)(ä ä à :
 1(1:)
 () (1:)(ä ä ä) :
 (1:)
 (Ô Ô) (1:)() :
 ,(1:)
 Õ (1:)(á ä) :

Õ Õ Û :
 ,(1:)(á ä à

:

à

40

Û

Û

Û

Û

Û

Û

Û

Û

.⁴¹Û

Õ

æ

-

181

1/ -

-

40

41

194

-

-

- Û

-

(Õ): Û ,
 Õ ù Õ ù Ù
 Õ
 .⁴² (@)
 Õ Õ : Ù
 Õ Õ Ù Ù
 .⁴³
 Ù
 Õ Õ Ù Ù
 :
 ä ä ä⁽⁶⁾ ä (ÛÛÛÛä) :
 . (7-6 :)⁽⁷⁾ ä ä ä
 ä ä ä ä) :
 . (200 :) (ä
 :
 äÛ ä á Õ Õ ää ä) Ù :
 . (83 :) (:
 Õ ä â ä ä) :
 : Õ)(Õä ää ä ä ä ä á á
 . (165

ä ä ä ä ä ä :
 (206 :) (

Ô ä ä ä) (@) Û :
 (109 :) (ää

Õ Õ (182 :) (ä ää) :

ää Ô ä ä Ô Ô) :
 .⁴⁴ (52 :) (ä â ä ä Ôä ä

Õ Û Õ :

Õ
Õ Õ Û ä
Õ Õ Û
Õ Û
Õ : Û Û
Õ Õ

.⁴⁵

Õ Õ Õ
Õ Õ

- - 185 -183 -1 -

- ⁴⁴

1 - Õ - Õ Û

107 -2

- ⁴⁵

. 84 - (2002- 1423)

Õ Õ Õ
 . Ù Ù

Ø

(ä Ô ä) Û Û
Û Û (1:)

Õ Õ
46 .

47

Û 1

48

Õ Û Û Û : Û
Û Û à Û
Û Û
:

49

à

Õ Õ Æ : Û Û :

50

Õ Õ Û
o Û
Õ Õ : Û

.460 -3 - - 46

.27 - 6 - 47

.150 - 2 - 48

.100 -2 - - 49

- (1972 - 1392) 2 - - 50

.196 -1 -

Õ Õ
Õ Õ

Ù

: Ù

Õ

51

Ù

Ù

Ù

Ù

Õ

Õ

Ù

Õ

Õ

Ù

Õ

: Ù

Õ

Ù

Õ

Õ

Ù

Õ

52

.53

Ù Ù

54

: Ù

55

56

Ù à

ä ,

:

57

à

à

: Ù

58

à

Ô ä Ô) Ù ,

Ù

(10:) (ä ää ä ä ä ä

Õ Õ

() ,

, Õ

Õ

Õ Õ

Ù

, Õ Õ

Ù ()

-

Ù

52

.70 - 1 -(1985-Õ 1405)4 - - - --

Õ

53

Õ Õ Õ Ù Ù

Õ -)

Ù (@)

(@)

(107 -1 -

.158 1 -

54

55

Õ Ù Õ Õ Ù

(@) Ù

. (50 -1 - -) .

. 44 - - -

56

0 46 -

57

.236 -

58

Õ ù (à) ()
59 ù

Õ
Õ Õ
Õ Õ Õ Õ ù ù
:

à
ù ù : ù
Õ Õ ù ù ù
ù â ù (@) " 60
Õ "
Õ Õ

61
: ù 62
ù Õ : (@) ù ä
(Ô ää ä ää ä ä) ù : ù
ù Õ ä) ù ° (42:)
Õ " ù :

- - - ù 59
7 -1 - -
(@) ù 60

(207-201-199- -4 - -)
.154 -1 - - 61

(...
ù ù 62
-211 -5 - -) (@) ù
. (212

" ä ä " Û "o â

63. ä

Õ Õ Õ Û

Û Û Û

Û Û Û :

Û Û Û Û Û

Õ : Û Û Û

Õ Õ (ä ä) Û Û Û

Õ Û Û Û

Õ Õ Õ

64. Û Û Û

Õ Õ

Û Û : Û

Õ

Õ Õ Û

65

Û : Û 66

Õ 1417)1 - - Û 63

.921 - (1997-

. 61-60 1 - - 64

.38 -1 - - 65

Õ Õ () Û - 66

Õ

Õ Õ Õ Ù Ù
 Õ Õ Ù
 Õ Õ ,

67

Õ à Ù
 Õ Ù Ù
 Õ Õ Ù (1:) (ä ä)
 (ä ä) : Ù
 Õ Õ Ù () Ù Ù Ù

,

:

Ù Ù Ù

Ù Ù

Õ , : Ù : : Ù
 Ù Õ Ù

(à Ù (ä ä)
 Õ Õ , (ä ä)

68

Õ : Ù : Ù , : à Ù
 , à à Ù . , Ù à

69

-3 - Õ - Õ). (Õ Ù) ()
 . (148-147
 . 87 -3 - (1971- Õ 1391) -7 - - Ù 67
 .61 -1 . - - 68
 .14 -3 - - 69

: ù
 : ù
 70. à â à
 : ù . : :
 à à
 71
 ã ã ã
 :
 :
 72
 :
 73
 ã ù
 :
 ù
 ù
 ã ã
 ã ã ù
 ù ù
 ù ù
 ù ù ù ù ù
 ò â ä ò ä ää)
 : ù . (1 :) (ä ää ä ä
 :
 .. ã ã ã ù

...

	.62	-1	-	-	70
417	- 4	-	-	-	71
	.62	-1	-	-	72
		.63	-		73

Õ .. Õ Õ 74
 ù
 Õ Õ ù Õ ù
 Õ ù
 Õ ù
 ù (ù)
 : ù
⁷⁶ à à
 Õ Õ ù (à
 Õ Õ ù
⁷⁷ ()
 Õ ù ù ù
 Õ Õ ù
 Õ ù
 Õ ù
 Õ ù
 ää)
 .(1:)(ä ä ä ä

.119	- 3	-- ù	-	74
.1575	- 3	-	-	75
.228	- 1	-	-	76
-	-	-	-	77
.122	- 5	(1983- Õ 1403)	-	-

) Õ
 Õ Ù (Ô) Õ Ù (
 .⁷⁸() Õ
 Ù (@) Ù
 ,
 ,
 Õ Ù Ù , Ù
 79.
 Ù Ù : Ù
 Ù Ù
 Õ Õ , Ù (@)
 : Õ ,
 Õ Ù , Ù ,
 Õ , Õ ,
 Õ , Ù
 Õ Ù Ù ,
 ,
 Õ Ù Ù ,
 ,
 80
 Õ Ù Ù
 Õ Ù
 Õ Õ æ
 Õ Õ .

.245 - 7 - - 78
 .246 - 7 - - 79
 .191 - 9 - - 80

Ô ä ä ä ä ä ää)
(1:)(ä ä ää ä

Û Õ
Õ Õ Õ
() Õ

81

Û
Õ Õ

82

Õ : Õ
Û Õ
()

83

) ()
(

Õ

84

Û :⁸⁵ Û

Õ Õ
Õ Õ

Û

.135 -11 - - 81

.626 -6 - Û - 82

.131 -12 - - 83

.136 11 - - 84

85

Õ Õ Õ ()

(588-587 -19 - -) .

Ô) Õ (10:) (à ä ...)
⁸⁶. (74:) (...

Õ ° Õ Õ
Õ Û :
Û

⁸⁷
õ ù Õ Û ()
Õ
⁸⁸ Û Û Û

Õ Õ Û
Ô)
(1:) (Û
Û

Õ Õ Õ Õ
Û

Õ
Û ⁸⁹ Û

.132-131	-12	-	-	86
250	-3	-	-	87
.626	-6	-	Û -	88
.266	-3	-	-	89

Õ Õ Õ : . :
 .⁹⁵ :
 Õ Õ :⁹⁷ Ù () :⁹⁶ Ù
 Ù :⁹⁸ Ù " "
 Õ : Ù . Ù . Ù : Ù
 : Ù . Ù .
⁹⁹ ã
 Ù
 Ù
 :
 Õ Õ (Õ) Ù
 Õ Õ Ù
 .¹⁰⁰ Ù
 Ù (Ù) Ù (Ù)
 (ää ä ä ä) Ù
¹⁰¹ (3 :)
 Ù æ
 Õ Õ : Ù Ù Ù

.197 -1 - - ⁹⁵
 Õ Õ ⁹⁶
 .(79 - -) .
 " " " ⁹⁷
 - Õ) . Õ Õ Ù Ù " ⁹⁸
 Õ " " " ⁹⁸
 .(146-145 -8 -
 .(360 -14 - -) .
 2-1 -13 - ⁹⁹
 .137 -6 - Ù - ¹⁰⁰
 . 40 24 - - ¹⁰¹

() , ù
 (@) ù
) ù ù
 ã , ã : ù (
 ã , ã , ã :
 102 ù
 (@) ù
 ã ã ã ù
 ã
 ù
 103
 () ù (@)
 ã
 ã
 104
 Ô) ù ù
 (1:)(á
 ã ù ù
 ù
 105 ù

.363	- 9 -	-	102
.317	-9 -	-	103
.138	- 6 -	ù -	104
.9	-9 -	-	105

\tilde{O} \hat{U} \hat{U} \hat{U}
 \tilde{O} \tilde{O} \tilde{O} \tilde{O}

106

\tilde{O}
 \tilde{O} \tilde{O}
 \tilde{O} (1:) ()
 \tilde{O} \hat{U}

107

\tilde{O} \tilde{O} ()

108

: \hat{U}
 \tilde{O} \tilde{O} \hat{U} \tilde{O} ()
 \tilde{O}

109

\hat{U} : \hat{U} ()
¹¹⁰0 \hat{U}

$\hat{O}\ddot{a}\hat{a}\hat{O}$ $\ddot{a}\ddot{a}$ $\ddot{a}\ddot{a}$ \ddot{a})
 .(1:) (\ddot{a} \ddot{a} $\ddot{a}\ddot{a}$ $\ddot{a}\ddot{a}$ \ddot{a} $\hat{a}\ddot{a}$

.185	-8	-	\hat{U}	-	106
.9	-14	-		-	107
.164	-12	-		-	108
.10	-14	-		-	109
.164	-12	-		-	110

Õ Õ Û
 Õ Õ Û Û
 ÛÕ
 116
 Û
 Û
 Õ Û Û
 Õ
 117
 äÔ Ô) Û Û
 Ôä ää ä â ää ää ää ää ä
 .(1 :) (ä ä ä ä
 Õ : Û : Û
 Õ Õ :
 118 Û
 Õ : Û
 119
 Õ

- 116
 .183-182 -1 - (1990- Õ 1411) 1 - -
 .105 -2 - - 117
 .116 -20 - - 118
 .9 -7 - - 119

Ù

Ù

120

() ù :
: ù

121

Ù ù ()

õ õ õ

õ (@) ù
(@) ù : ù (@)
õ õ ù : ù

122

õ õ ù : ù ù

: õ ù õ : ()
õ ù
õ õ ù
õ õ õ ù

123

.10	-7	-	-	120
.138	-5	-	Ù	121
.3-2	-9	-	-	122
	5	-9	-	123

(Ô)
 Õ , :
 () ()
 Õ Ù , () Ù
 Õ Ù
 124 .
 Ù Õ Õ Ù
 Õ Ù , Ù ° (@)
 Ù Õ : Ù (@) : Ù
 Ù , Ù Ù ,
 125 . (@) Ù :
 Ù : Ù
 (@) : Ù
 : Ù Ù ,
 ,
 ,
 ,
 126 . Ù
 Õ ()
 ,
 Õ Õ : Ù
 Õ " "
 Õ Ù Õ
 , Ù Ù

15 -7 - - 124
 ()15 -9 - - 125
 17-16 -9 - - 126

Õ (@) Ù
 127 Ù
 Õ Õ Õ
 Õ Õ
 Õ Õ Õ Õ Õ
 Õ Õ
 128
 Õ Õ Õ Õ Õ Ù
 129
 Ù ()
 (@)
 Õ
 Õ (@) Ù Ù
 () " " :Ù
 Õ Õ Õ :Ù : Ù
 130
 Õ Õ Ù Ù
 Õ Ù
 (1:) ()

20	-7	-	127
	.19	-	128
	20	-	129
.18	-9	-	130

Ù : Ù .

Ù

Ù

131

Ù ()

Õ : Ù : Ù

Õ

()

Ô)

äÔ äÔ ä ä ää ä ää â

.(44:) (ä ä

Õ Õ Õ Õ Ù : Ù

Ù

Õ

Ù

132

()

133

Õ ()

Õ

Ù .(1:)()

Õ Õ :

Õ

Õ Õ : Ù

.357 -13 - - 131

.3478 -6 (1982-Õ 1402)-10 - - Ù - 132

.357 -13 - - 133

Õ

.¹³⁴ (@)

Ô ä ä ää)

Õ Õ Õ Õ ,(1:) (ä ä ä ä
Õ , Õ Õ ,

): Û Û

.(1:)(

Õ Õ Õ

Û

Õ Õ Õ :
Û Õ Õ Õ

135 .

, ()
Õ Û :

136 .

Û
Ô)

Õ Õ ,(1:)(

Û () Û
Õ :

	.64	-		134
.206	-13	-	-	135
	.93	-14	-	136

137
) ù
 ã : ù (@) ù · (1:) ()
 138
 ã ã ã) ù ù ù : ù (@)
 ã : : ù ()
 : ù : ù
 ã ù ù
 ã : ù
 ã : ù
 () : ù
 ã ù ù ù

139

ù : ù :
 à à
 ù : ù
 140
 ù
 : ù ã ù ù : ù
 ã ã ã
 : ã
 ã :

141

.121	-8	-	ù	-	137
151	-15	-		-	138
.543-542	-15	-		-	139
.15-13	-20			-	140
.152	-15	-		-	141

Õ Õ , à
 Õ :
 (äÛä ä) Õ (1:) (ä ää)
 . (1:) (ä) Õ (1:)

Õ
 () Õ
 Õ Õ (2-1:) (ää ää ä ää ä تنز .)
 Õ Õ (2-1:) (ää ä تنز⁽¹⁾) Õ
 (Ûä Ûä ä ä ä ä ä ä⁽²⁾ Õ⁽¹⁾) Õ
 (äÛä ä Ûä⁽¹⁾ Õ) Õ (3-1:)
 (äÛä ä Ûä⁽¹⁾ Õ) Õ (2-1:)
 ää ää ä ää ä تنز⁽¹⁾) Õ (2-1:)
 ä⁽¹⁾) (2-1:) (Ûä ää ä ää ä
 . (2-1:) (ää ää ä ää ä

Õ⁽¹⁾) Õ :
 Ûä) Õ Û (2-1:) (Ûä ä⁽²⁾)
 ä Õ⁽¹⁾) Õ (1:) (Ûä ä ä ä
 . (2-1:) (Ûä ää

Õ Õ ,
 ä ä⁽¹⁾) Õ : : ()
 Ûä⁽¹⁾) Õ Û (2-1:) (Ûä ä ää

$(1)) \tilde{O}\tilde{O} \tilde{O} \quad , \quad \tilde{O} \quad , (2-1: \quad) (2) \quad \ddot{a}$
 $\quad , (2-1: \quad) (2) \quad \ddot{a}$

$(1)) \text{ـ} \quad , \quad (2-1: \quad) (2) \quad \ddot{a} \ddot{a} (1)) \tilde{O} \quad ,$
 $\text{تنة} (1)) \tilde{O} \quad , (2-1: \quad) (2) \quad \ddot{a}\ddot{a} \quad \ddot{a} \quad \ddot{a} \quad \ddot{a}$
 $\quad . (2-1: \quad) (2) \quad \ddot{a} \quad \ddot{a}\ddot{a} \quad \ddot{a} \quad \ddot{a}$

$\ddot{a}) \tilde{O} \quad : \quad () \tilde{O}$
 $\tilde{O} \ddot{a} \quad \tilde{O} \ddot{a}) \tilde{O} \quad (1: \quad) (1) \ddot{a}\ddot{a} \quad \ddot{a} \quad \ddot{a}$
 $\tilde{O}\tilde{O} \quad . (1: \quad) (1) \ddot{a}\ddot{a} \quad \ddot{a}\ddot{a} \quad \ddot{a}$
 $\tilde{O}) \tilde{O} \quad , \quad , (1: \quad) (1) \ddot{a}\ddot{a} \quad \ddot{a} \quad \ddot{a} \quad \ddot{a}))$
 $) (1) \ddot{a}\tilde{O} \ddot{a} \quad \ddot{a}\ddot{a} \quad \ddot{a} \quad \ddot{a} \quad \ddot{a} \quad \ddot{a} \quad \ddot{a}\ddot{a} \quad \ddot{a}\ddot{a} \quad \ddot{a} \quad \ddot{a} \quad \ddot{a} \quad \ddot{a}$
 $\ddot{a} \quad \ddot{a} \quad \ddot{a} \quad \ddot{a}) \quad , (1: \quad$
 $\quad . (1: \quad) (1) \ddot{a}\ddot{a}$

$(1)) \quad , \quad , () \tilde{O}$
 $\tilde{O} \quad \tilde{O} \quad . (2-1: \quad) (2) \quad \ddot{a}\ddot{a} \quad \ddot{a} \quad \ddot{a} \quad \ddot{a}$
 $\quad . (2-1: \quad) (2) \quad \ddot{a}\ddot{a} \quad \ddot{a} \quad \ddot{a} \quad \ddot{a} (1))$

$\tilde{O} \ddot{a} \quad \ddot{a}\tilde{O} \ddot{a} \quad \ddot{a}\tilde{O} \ddot{a} \quad \tilde{O} \quad \ddot{a} \quad \ddot{a} \quad \ddot{a} \quad \ddot{a} (1))$
 $\tilde{O} \quad \ddot{a}) \quad (2-1: \quad) (2) \quad \ddot{a}\ddot{a} \quad \ddot{a}$
 $\quad . (1: \quad) (1) \quad \ddot{a} \quad \ddot{a} \quad \ddot{a}\tilde{O} \quad \ddot{a} \quad \ddot{a} \quad \ddot{a} \quad \ddot{a} \quad \ddot{a}$

$\quad . (2-1: \quad) (2) \quad \ddot{a} \quad \ddot{a} \quad \ddot{a} (1))$

$\quad , \quad \tilde{O} \quad \tilde{O} \quad ,$
 $\quad) :$
 $\quad . ($

: ù
 : ù
 ã ã ã ã
 143
 ù ã ã
 :
) ù : Ø
 ä ä ä ä ä ä ä ä ä
 ää ää ää ää ää ää ää ää
 Õ (7: Ô) (7)ä Ô Ô ä ää ää
 Õ Õ Õ ù : ù ù 144
 145
 : ù 146 ù ù
 Õ
 147
 ù Õ ù :
 Õ Õ Õ Õ :
 148 ù

47	- 1 -	- ù -	-	143
			ù	144
			(295-294 -4 -)	
	9, 8	- 2 -	-	145
Õ) .				146
		(308	- 1 -	-
	.138	- 1 -	-	147
	4	- 2 -	-	148

Ù Õ Õ Õ

Õ

Õ Õ Õ " "

Õ Õ Õ Õ

Õ Õ Õ Ù

-:

Õ Õ

Ù ù Ù

: Ø

.¹⁴⁹

: Ù ()

Õ Õ Ù

: Ù

*

ä

Õ Õ

: :

Õ ()

: Ù ù

.¹⁵⁰

Ù

Ù ù

Õ ù Õ

Õ

Ù

Õ

:

Ù ù

Ù

Ù

.¹⁵¹

.88	-	1	-	-	149
		.91-90	-		150
18	-	1	-	-	151

\tilde{u} \tilde{o} \tilde{o} \tilde{o} : \tilde{u}
 \tilde{o} \tilde{o} \tilde{o} \tilde{u}
 \tilde{o} \tilde{o} \tilde{u}
 \tilde{o} \tilde{o} \tilde{u}
 \tilde{u} \tilde{o} \tilde{o} \tilde{o} \tilde{u}
 \tilde{o} \tilde{o} \tilde{o} \tilde{u}

152

\tilde{o} :
 $) \tilde{o} \tilde{o} (\tilde{o}) \tilde{o} () \tilde{o}$
 \tilde{o} : ¹⁵³ \tilde{u} \tilde{u} \tilde{u} \tilde{u} $(\tilde{u}$
 \tilde{o} \tilde{u} \tilde{u} \tilde{u}
 \tilde{o} \tilde{o}

154

$(\tilde{o}) () \tilde{o}$:
 \tilde{u} \tilde{u}

38 - 1 - \tilde{u} - 152

153

-2 - ()

(.92-91

154

.135 -

() (ù) () ù
155 : ù : ù

õ õ () : ù
156

äö) ù
ù (26:) (26) ä ää ä ä

õ () 158 ù
õ õ () ()
õ õ
õ ù

159 :
ù
:ù ù
â ù
....ù ù
160 ù

	87	-1	-	-	155	
				-	156	
	175	-1	-	-	157	
õ)					158	
	(103	-7	-	-	(
	39	-1	-	(1974-	1394)3 -	159
	.89	-1	-	-	160	

Õ Õ ¹⁶¹Ù :
 Õ Õ , (@) Ù : Ù ,
 Õ Õ ()
 Ù Ù : Ù Ù
 Õ : Ù ° : ()
 Õ : , (@) Ù
 : : (@) Ù Ù () Ù
 Ù : , : Ù ° Ù
 : Õ Ù , Ù
 Õ , Õ Õ , : Ù , Ù
 Õ : Ù : Ù ,
¹⁶² !° Ù
 Ù , Ù
 Õ Õ Ù , Ù
 Õ Ù Ù Ù : Ù
 Õ Õ Õ Ù
 Õ
 () , () Ù (@) Ù
 Ù
¹⁶³ Ù
 Õ Ù
 Õ Õ ,
 Õ ,

Ù Ù ¹⁶¹
 : Ù , -93 -1 - - ¹⁶²
 (39 -1 - -)
 11 -2 - - ¹⁶³

Õ
 (48) ä ä ää á ä ää ä)
 : Ô)(49) ä ä ä ä ä ä ä
 áÔ ää ää ä) Ù وفي سورة (49-48
 Õ (58:)(58) ä ä ä ä áä ä ä
 " "
 : Ù
 .
 .
 .
 Õ Õ (): Ù

ÙÕ
 164
 :
 :

Õ
 : 165 Ù Ù
 Õ () () ()
 " Ù " " Ù "
 (): Ù
 166" "

105 -1 - - 164
 Õ) Õ () Ù Ù () ()
 . (186-185 -1 - -)
 -1405) 1 - - - - 166
 169 -1 - (1985

(Õ) (Õ) , Õ
167 Õ ()

Õ Õ Õ ,
Õ Õ , () : Õ ,
: Õ , Õ
à â * à

Õ Õ " Õ " Õ ã
à : Õ
168
: Õ

Õ Õ Õ " Õ " Õ Õ
Õ Õ " Õ Õ
169

Õ Õ : Õ ()
170 Õ : " " : 172 171
173

	171 -	167
28 -1 -	- - à	168
22 -1 -	- - Õ	169
		170
.(5 -8 - -) .		171
48		171
	.(198-197 -1 - -) .	172
	Õ ,	172
	.(256-255 -1 - -) .	173
-(1979- 1399)2 -	- -	173

\tilde{O} (1:) (.. (1))
 \tilde{O} \tilde{O} 174 \hat{U}
 \tilde{O} 176 \hat{U} \hat{U}
 \tilde{O} 179 \tilde{O} 178 \tilde{O} \tilde{O} () ()
 \tilde{O} \tilde{O} (~) (~) 177
 \tilde{O} \tilde{O} (~) 180
 \tilde{O} \tilde{O} (~) 181
 $\hat{U}\tilde{O}$ \tilde{O} \tilde{O} \tilde{O} \tilde{O}
 \tilde{O} :
 \tilde{O}

 \tilde{O} \hat{U} 174
 $-1 - -)$.
 \tilde{O} \tilde{O} - - \hat{U} (289-288)
 $.85 - -$ $.406 -2 - -$ 175
 $-1 - -$ \hat{U} 176
 $-1 - \tilde{O}$ \tilde{O} - \hat{U} 177
 $-1 - \tilde{O}$ \tilde{O} - \hat{U} .347-346
 \tilde{O} 178
 \tilde{O} () ()
 \tilde{O} (539-535 -1 - -) .261
 $.538 - -$ 179
 $.567-566 -- -$ 180
181

Õ

182

Õ Õ Õ

Ù

Ù

183

Ù

Õ (Õ) () () Ù () ()

Õ Õ () Ù () Ù

Õ Õ Õ : Ù

184

Ù

Õ Õ : Ù :

Õ (1:) ():

Ù Õ Õ Õ Õ :

Õ Õ Ù

Õ Õ

Õ Õ Õ Õ

Õ Ù

185

17 - 1 - - 182

.18-17 - 183

18 - 1 - 184

169 -1 - - 185

Õ

Ù

" "

.

Ù

Ù

:

Ù

Õ

Ù

Õ

ÙÕ

Ù

Õ

Õ

,

Õ

Õ

186

.

, Õ Ù :
 : Õ :
 Ù : à :
 .¹⁸⁷ à
 (21:) (ää ä ä)
 : Ù

188
 Ù : ð Ù
 .¹⁸⁹ Ù
 Õ Õ Ù
) :
 ù Õ : Õ (38:) (
 .¹⁹⁰
 Õ Õ Ù
 ()

	.258	- 5 -	-	187
- Õ - - -	-	-	-	188
			.39	
	86	- 5 -	-	189
-2 - Õ - Õ - Õ	-	-	-	190

(57: Ô) (Ô) (1:)
191 Û

Û Õ

192

à

:

Û

193 Û

â

â

:

Û

194

Ë

Õ

Õ

Õ

Õ

Õ

Û

Û

Õ

Û

Û

195

Õ

Õ

Û

291 -

191

17 -

192

-(1989 - Õ 1409)-1 - - Û -

193

61

- 1 -

194

109

-1 - (1971-ÕÕ 1391)

195

121

Õ Õ

Ù

196

Õ

197

:

:

: Ø

(@)

:

ä):

Ù

Õ .(4-1:)(⁽⁴⁾ ä ä ä⁽³⁾ ää ä ⁽²⁾ ä ä ⁽¹⁾

Ù

: Õ Ù

Õ Õ

Ù Õ

Ù (ä ä) Ù

Ù: Ù

Õ

Ù

Ù

Ù Ù

198

Ù Ù

: Ù (ää ä)

116 - - 196

181 - 8 - Ù - 197

468 - 10 - - 198

Õ Ù , : Ù
199

Õ : Ù

Õ Õ Õ Ù Ù
200

Õ Õ :
Õ Õ Ù

ÙÕ , -
201

Õ Õ²⁰² Ù
Ù (ä ä ä ä ä ä ä)
Õ

203

Ù (ä ä ä)
Ù

Ù

Ù :

(ää ä ä ä)
: Ù Ù (25:)

Ù * Ù

468 - 10 - - 199

83 -11 - - 200

2980 - 5 -- Ù - 201

Ù , 202

.(139 -1 - -

.546 - - 203

:

. Û * Û

.(16:)(ä ä ä ä)

ä Ôä ⁽¹⁾ ä ä) Û ,

(⁽⁶⁾ Ôä ä ⁽⁵⁾ ä ä ⁽⁴⁾ ä ⁽³⁾ ä ä ⁽²⁾ ä

: Û .(:6-1:)

Û Õ (ää ä) : Û ,

: Û (ä ä)

. ²⁰⁴ : Û (ä) ,

Õ Õ (ä ä ä ä

 Õ Õ Õ Û

. Û

Õ ¹ Õ ¹ (): Û

. ²⁰⁵

, ,

 Õ ,

 Õ , Û

 Õ ,

. ²⁰⁶

⁽²⁾á á ä ⁽¹⁾ ä) : Û

 Ô Ô ä ⁽⁶⁾ä ä ⁽⁵⁾ ä ä ⁽⁴⁾ ä ä ⁽³⁾á ä

) : Û , (8-1:)(⁽⁸⁾ää ä ⁽⁷⁾ ä

187-185	- 13	-	-	204
30	-17	-	-	205
3375	- 6	-	Û	206

Õ : ù Õ () , ù : (ù , à Õ Õ Õ . () ù 207 ð (á ð ù () , : ù , (á ù Õ Õ : Õ , ù , 208 : 209 : ù (ä ä) ù ù (ä ä) Õ : ù ù , ù , : ù : ù Õ Õ ù ù : . Õ Õ : ù , : * Õ Õ , ù , Õ ù Õ Õ , Õ ,

210

15	- 13	-	-	207
		16	-	208
		18	-	209
	20-19	-		210

(*)

,

Õ Õ Õ

211

Õ

(4) Ô ä Ôä⁽³⁾ Ô ä ä⁽²⁾ ä ä ä⁽¹⁾ ä)

: Û (.7-1:) (ä ä(6) (5) ää ä

: : Û (ä) Û Û Û

ÛÕ Õ :

: Û Û :

: ()

212

Õ : Û Û Û (ä ä ä

213

: Û Û Û (ä ä)

: ÛÕ (Ô ä ä : : Û

Õ Û : Û : Û

214

Û (ä ä) Û

Õ Õ Û : : Û :

215

Û Û : Û (ä ä)

40 - 13 - - 211

229-228 - 14 - - 212

- 213

.420-230 . 214

232 - 215

Õ Õ Û (ää ä)
â Õ Õ Õ () , Û

Õ Õ Û ,

Õ
Õ Õ Õ ,

216

Õ Õ (ä ä
Õ Õ Û : Û ,

217

Û
Û Õ Õ
(3) ä ä (2) ä ä ä ä (1) ä ä ä ä ä) ,

Õ Õ Õ .(4-1:) (4) ää
, Û () Û () Õ

Û Û : Û
: Û

*

Õ Û Û ,
218 Û Û

Õ Õ Û , () : Û
Õ á Û

420 -14 - - 216

423 - 217

.163 -4 - - 218

: ù
 219
 ù ã () : ù
 220 : () : ù
 ã ã ã ù
 () ù
 ù : ù () ù ù ù
 ã ù : ù :
 ù ã ã : ã ù ù
 221 ù :

ã ù ã ã à
 222
 ù ù
 ã ã ã ã
 ã ...
 ã ã ù

223
 (3) ä ä) ù
 ã ã ù ã : (Õ ää
 (ä ä)

338	- 14	-	-	219
	.735	-	-	220
	175-174	- 14	-	221
	144	- 10	-	222
	14	-	-	223

Õ

224

" Ô " , (ä) Û
Õ , Û
225

Õ Õ (ää) :
Õ Õ , Û Û

Õ Õ
(4) Ô ä ä Ô (3) Ô ä ä (2) ä ä (1) ä ä)
Ô)(8) ä ää (7) ä (6) ä (5) ä
. (8-1:

° Û Û , Û
Õ Û : Û , : Û °
ÛÕ , : Û ,
226 à àà :

Õ , " "
Õ , Û
Û Û Û , Û
Õ Û

227

.164-163	-4	-	-	224
207	-15	-	-	225
28-27	-15	-	-	226
-2	-	-	-	227

97 -1 - (1966)

Õ Õ
Õ Õ
Õ

·
Û Û ()
Û Û : Û Û
Õ : Û :

228

: Õ Õ ã Û Õ Õ Õ
229 * à

: Û ()
Õ : Û Û Û Û
Û Õ Õ : Û Õ (ä ä)

: Û :
: Û (ä ä) Û
Õ Õ Û : Û Û Û : Û

230

Õ (ä)

ää

Õ Õ Õ Û
Û
Õ Õ

29-28	- 15	-	-	228
.284	- 2	-	-	229
31 -30	- 15	-	-	230

Õ Õ Õ Õ
 .²³¹ Û
 Õ Õ Õ Õ Û ,
 (⁽⁹⁾ Ôä ⁽⁸⁾ ä ää ⁽⁷⁾ ä ⁽⁶⁾ ä)
 . (9-6:)

ÛÕ Û (ä)
 à (ä) ,
 .²³²

Õ
 . (⁽⁹⁾ ä ⁽⁸⁾ ä ää) : Û
 , Õ
 Õ Õ Õ Õ ,
 Õ : Û ,
 Õ Õ ,
 Õ Õ ,

.²³³
 Õ (@) Õ Û
 Õ Õ (- -) Û Û
 Ô Ô ⁽¹⁾ Ô ää) Û ,
 Õ . (3-1:) (⁽³⁾ ä ä ⁽²⁾ ä
 : Û

* â

: ù

õ õ õ õ () ,

234

Õä : ù (ää) ù ù ù

: õ ùõ õ , : () , :

235 ù

õ : ù , (ää)

õ

236

õ

õ ù ù ù ù

õ ùõ ù ù

ùõ ù ù

237

(⁽³⁾ ä ä ⁽²⁾ ä)

æõ á " " " ù "

õ õ ù , , ù

238

ù " "

õ

239

ù

	82	- 14	-	-	234
		40	- 13	-	235
		.614	-	-	236
92-91	- 13	-	-	-	237
84	- 14	-	-	-	238
92	- 13	-	-	-	239

Õ (@)
 . (3-1:)⁽⁴⁾ ä ä⁽³⁾ ä ä) Û . Û
 Û , (@)
 (3-1:)⁽³⁾ (2) ää⁽¹⁾)
 Õ Û Õ Õ (@) Û
 , Õ Õ Õ Û Õ , : Û
 .
 Õ , Û : Û
 Ô) 1 : :
 .²⁴⁰ (119:) (ä
 : Û .
 Ô) Õ Õ
 Õ (59:)⁽⁵⁹⁾ ä ä
 .²⁴¹ (@)
 : Õ Û Õ , Û Û ()
 Û , : Û : Û , Û Û :
 .²⁴² :
 Û : Û Û Û
 Û Õ , : : Û , ,
 .
²⁴³ à â *
 Õ Õ ()
 Û , : ,

229	- 15	-	-	240
372	-30	-	-	241
229	- 15	-	-	242
	230	-		243

:

: Û

244

*

Õ Õ Õ : Û

Õ Õ Û Û

Û

Õ : Û

Û

Û

Õ Õ Õ Û

245

)

) Û Û (- -

(⁽⁴⁾áÔ Õä ä (⁽³⁾ää á⁽²⁾ ä ä ä (⁽¹⁾ä ä ä

ä ä) Û (4-1:)

Õ à Û Û : Û (ä

246

: (Ûä) : Û

Õ Õ Û Û

247

Õ Õ Õ

Õ Û Û : Û (ää)

: Û :

248

: Û :

374 - 30 - - 244

50 - - - 245

193 - 15 - - 246

28 - - - 247

195 - 15 - - 248

\tilde{O} \tilde{U} : \tilde{U}
 \tilde{O} \tilde{O} \tilde{O} \tilde{U} \tilde{U}
249

\tilde{O} \tilde{U}
 \tilde{O} \tilde{U}
250

\tilde{U} ()
 \tilde{O} \tilde{U} :
251

\tilde{O} :
252
253 \tilde{U} \tilde{U} *
254 : \tilde{U}

\tilde{O}

\hat{O} $\tilde{U}\tilde{O}$ \tilde{U}
 $(^{(4)} \text{ää ä ä ä } ^{(3)} \text{ää ä } ^{(2)} \text{ää ä } ^{(1)} \text{ä ä })$
 $\tilde{U} (\text{ää ä } ^{(1)} \text{ä ä })$ \tilde{U} . (4-1:)

28	-	-	249
156	-10	-	250
364	-5	-	251
		-	252
	.	(166 -1 -)
		-	253
	.	163 - 7 -	
		-	
		50	254

õ ù : ù ù

õ õ ù ù ù ù ù ù
()

õ ù ù : ù
õ õ
255

õ õ õ ù ù
õ õ ù
256

: õ ùõ (ää ä ä ä)
õ õ ù : ù ù ù ù
õ õ : ù : ù
ùõ õ õ ù
õ õ æ ù :
257

ù ù
ô ä ä ä ä ä ä⁽²⁾ á ä ä ä⁽¹⁾ ä)
õ ùõ (3-1)⁽³⁾ ä ä
ù

õ ùõ õ

ù
 258 ù ù
 Õ ù
 259 ù
 ä ä ä ä ä⁽²⁾ á ä ä ð
 : (Õ ä
 ù
 Õ ù Õ ù
 ää⁽⁴⁾ ää⁽³⁾ ä ä⁽²⁾ ä ä⁽¹⁾ ä ä)
 Ô)(⁽⁸⁾ ä ä ä ä⁽⁷⁾ ä ä ä⁽⁶⁾ ä ä ä ä⁽⁵⁾
 Õä : ù ù ù ù : ù (8-1:
 260 ù : ù ù :
 Õ ù Õ : ù ù
 ù
 ù
 : ù
 ù ù
 Õ
 261
 Ôä⁽⁷⁾ ä ä ä⁽⁶⁾ ä ä ä ð
 : ù (⁽⁸⁾ ä ä ä

529	- 15	-	-	258
			-	259
	271	- 15	-	260
52	-		-	261

ũ
õ õ

262
Û (ä ä ä ä)

263 Û Û :

264 Û

265 Û

(1) ô ää) Û

õ · (4-1 : ô)⁽⁴⁾

ä⁽³⁾

(2)

ää

õ õ

Û

ũ Û

õ

ũ

Û

266

"õ" ù õ ()

Û

()

3958 -6 - Û - 262

.550 -15 - - 263

-)- 264

(26 -1 -

- õ - õ - õ õ - õ - 265

.107 (1989- õ 1410)1

174-173 - 10 - - 266

Õ Õ Õ , " " Û
 267
 Õ (à
 Õ , Û
 268 Û Û
 Ô) Õ Û
)(⁽⁴⁾ ä á ä ⁽³⁾ ä ⁽²⁾ ä ⁽¹⁾ ää
 .(4-1:

Õ
 269 Û
 Õ Õ Û
 Õ Û
 : Û Û
 270 *
 Û (ä)
 Õ
 (ä á à Û Û
 Õ Õ (ä á à
 (Õ) Õ , ()

271
⁽¹⁾ Ô ä Ô) Û
 Ô ä ⁽⁵⁾ (4) ää ⁽³⁾ ää ⁽²⁾ ää

	217	- 15	-	-	267
40	-			-	268
	141	- 15	-	-	269
67	-			-	270
	678	-		-	271

(9) (8) (7) á (6)
. (10-1:) .(10)

Õ
, Õ Ù
() Ù Ù
.272 Ù : Ù Ù

ÙÕ
Õ Õ
Õ
() Ù : Ù
Ù " " " " Ù Ù
273 :
. Ù

Õ Ù ()
Ù : Ù
.274 Ù

Õ
Õ Ù Ù Ù Ù
.275

Õ Õ
.276

207	-	15	-	-	272
210	-	15	-	-	273
				-	274
.372-371	-	15	-	-	275
17	-			-	276

Õ.(*)
 Õ) Û ,
 Õ : (277
 Û ,
 Ôä⁽³⁾ á Ô ääÔ⁽²⁾ ä ä⁽¹⁾ ä ä)
 Õ Û .(4-1:)⁽⁴⁾ ä
 Û , Û Û
 Û Û , Û , Û ,
 . 278 Û
 Û
 Û Õ : Û (â ää)
 Û (@) Û
 Õ Õ Û (117:) (ää ä ä) :
 Õ Û Õ Û Û Û
 . 279 Û
 Õ
 Õ Û)
 . 280 ()
 Õ Õ ,
 ä⁽⁴⁾ ä ää⁽³⁾ ä ä⁽²⁾ á á⁽¹⁾ ä) Û
 Û .(5-1:) .⁽⁵⁾ á ä ä ä
 Û Û ,

212	- 15	-	-	277
.	()	127	-	278
199	-4	-	-	279
62	-	-	-	280

281 ù ù °
 Õ ù ù () : ù
 : ù : ù
 : ù :
 282 : ÕÕ
 Õ ùÕ () ù ù
 () :
 283 . ()
 ù ù (ù)
 : 284 æ ù
 285 * ù
 ù () (ù)
 Õ ù ()
 286 . Õ ù ()
 (Õ á ù) ù ù
 ù

() 560-559 -12 - - 281

170 - 15 - 282

683 - - 283

ù ù 284

. (210 -1 - -) .

Õ ù ù) 223 - - ù 285

. (1:) (ù) ù (1:) () ù

286

Õ Õ Ù
 . 287

ä)
 à) (7:) (ä ä ä ä ä
 äÔ Ô
 .(65:)("65"
 Ù
 : Ù Ù
 :

Õ Õ Ù
 . 288

Õ Õ : Ù
 Õ
 Õ Õ Ù
 Õ Õ Õ

3902 - 6 -	Ù	287
23 -10 -	-	288
106 - 2 -	-	289

Ø

Û Õ Õ

Ù

Õ Õ

Ù

²⁹⁰

Ù

Õ ã Õ

:

Ù

²⁹¹

:

Õ

Ù

Ù

Ù

Õ

²⁹²

()

:

Ù

Õ

Õ

Ù

Ù

Ù

Ù

:

ä

ä

ää

â

ä

â

ä

) Ù

(1:)

(

ä

ä

ä

ä

ä

ä

ä

:

Ù

Ù

Ù

Ù

(@)

Ù

²⁹³ ð

* ð

æ

- Õ - Õ Õ -(Õ) Õ

- ²⁹⁰

40 - (1987- Õ 1407)1

215 -2 - ²⁹¹

179 -1 - ²⁹²

.139 - ²⁹³

Õ ÙÕ Õ Ù : Ù
 Õ Ù Ù : Ù
 294 Ù *
 Õ (@) Ù
 Ù Õ (@)
) Ù
 Ù Õ (

(1) áÔä á Ôä äÔ) :
 Õ Õ Ù Ù : Ù (2-1:) (2) ä ä
 Ù Ù
 295 ä Ù :
 : Ù
 296 () : ()

Ù Õ Ù
 ä Ô ä) Ù :
 Ù () : Ù (1:) (ä
 Õ Õ Ù
 Ù

297

.249	-5	-	-	294
.226-225	-12	-	-	295
.650	-	-	-	296
365	-7	-	-	297

) Û Û
298 Û Û Û Û (Û
Û Û Û Û
Û Û

Û) ("2" Û "1")
Û Û : (2-1:
Û Û Û Û Û Û Û Û
Û Û Û Û Û Û Û Û

299.

Û
) Û Û : Û , (@)
Û (@) (Û
300
Û) Û Û Û Û
Û Û , (2-1:) (2) ä (1)

301

: (ä) : Û
Û Û

96	-7	-	-	298
	.104	-		299
104	-15	-		300
	519	-		301

Õ Õ Õ

302

: Õ (Õ)

Ù

Ôä ä

ä ä^{"1"} ä

à

Õ Õ

· (2-1:) ("2" ä

ä ä

ä ä

ÙÕ , Õ

Õ

:

303

Õ

Ù

304

Õ

Õ

Õ

Õ

· Õ

Õ Õ

,

äÔ ä

ä ää ä

à

Ù

· (1: Ô) (ä ä

" Õ "

Õ Õ

Õ

,

· Õ

Õ Õ

Ô à:

" "

(3-1: Ô) ("3" áÔ ä

ä

"2" ä

"1" ä ä ä

Õ Õ

,

Ù

" "

Õ

,

,

Ù " "

"

,

:

679 - 12 - - 302

461-3 - - 303

429 - 13 - - 304

Õ Õ Õ
305 Û

Õ Õ Û
Õ (@) Û
Õ Û

Õ (1: Ô)(à
Õ Õ Õ Û (@)
Õ : Û
-: Û : Û
Û *
: Û Û Û : Û

306 Û (@) Û
: () Û
Õ (Õ) Õ Û

307 Û (1:) ()
Õ Õ Õ Õ Õ Õ Õ ()
Õ : 308
Õ Õ Õ Õ Õ Û :

225 - 4 - - 305
716 - 12 - - 306
-190-186 -1 - Õ - Õ - Õ - Û 307
" () () () . () 308
-2 - -).

ù , , á : :
 .³⁰⁹ ù
 ää ä) ù ,
 ã , ã ã , (17:) (ää
 . ù
 ä ä ä ä ä ä ä ä)
 (ã) : ã ù , (1:) ⁽¹⁾ ä ä ä
 ,
 (@)
 ã ã ù ù ()
 .³¹⁰
 ã , ã ã ù ã (@) ù ù
 ã ã ù ,
 .
 ã (@) ù ù
 (@) ù ,
 : , ,
 .³¹¹
 ù ã (@)
 ã " ä " :
 .³¹² () ù

- 309
 180 -2 - - - /
 .8 -13 - - 310
 3 - 12 - - 311
 8 - 13 - - 312

:
 Õ ä ä ä ä ä "1" ä ää ä)
 Õ (2-1:) ("2" ää ä ä á
 Û Õ Û Õ Õ Û
 Õ Û Õ Õ Õ
 Õ Û Û Û Û
 Õ Û Û Û Û

(@) Û Û Û :
 Û Õ Û Û Û Û Û

ä ää ä ä ä ä ä ä):
 Û Û (1 :) ("1"
 Û : Û Û Û
 (@) Û
 Û

(@)

9	-	13	-	-	313
	.74	-	12	-	314
226	-	4	-	-	315

:
 (3-1:) (3)
 316
 (2) (1))
 Û : Û
 () Û Û
 Û Û
 : Û ()

317
 (1) ä)
 (3-1) (3) ä (2) ä
 Û Û
 Û
 :) (1) ä á ä ä ä ä)
 Û Û (1

(1) ä)
 (2-1:) (2) ä ä ä ä

، (@) ، : Ù
Ù ، (@) Ù

) Ù Ù ، :

.³¹⁸(

Ù :

319

à

(@) Ù

.³²⁰

،
(3) ä (2) (1))

Ù

(4-1 :) (⁽⁴⁾

à

.³²¹

84	-	13	-	-	318
Õ	Õ				319
.(188	-4	-)	.	
791	-	-	-	-	320
.230	-13	-	-	-	321

Ù

:

Ù

322

Ù

Ù

323

)

Ù

(1:) (ää

ä äää ä

(@)

Ù

324

()

á ä

):

Ù

(1 :) (

á

49 - 4 - - 322

50 - 323

103 - 6 - - 324

Ù : Ù ,

325

() ()

326

()

(á á ä)

Ù ()

Ù

ä⁽¹⁾ ää ää ä ää ä (تنه)

(.2-1:) (⁽²⁾

ä ä ä ä ä

: Ù , " Ù " Ù ,

Ù

Ù Ù

Ù (ä ä ð

327

(@) (ä ä ä ð

(@) ()

Ù : Ù ,

56	- 3	-	-	325
.452	-		-	326
497	-12	-	-	327

Ù

3
328
.

: Ø

Û

: à : à . : :

329

Û

Û

Û Û Û

Û (1:)⁽¹⁾ ä ä ä ä):

: Û
³³⁰(... ä ä ä) Û

Û Û Û () :

Û : : Û
(à á â ä ä ä ãÛ)

â

168 - 5 - 329

388 - 1 - 330

: Û
331

"1" ää ä) Û
(2-1:) ("2" ä ää
,(@)

: Û Û Û
332 : Û : Û Û
.. Û Û Û

ä ä ä) :
, (3-1:) (3) ää ä ä (2) ä ä ä (1)
Û ,(@)

Û Û " "

: " " " "
333 :
) :
, (3-1 :) (3) ä (2) ä (1)
: Û

354	352	-12	-	-	331
	159	-15	-		332
179	-4	-		-	333

Ù

334.

á

Ù

(@)

Ù

Ù

335

Ù

Ù

:

:

336

á

*

"1" ää ä ä

)

Ù

.(@)

.(2-1:)("2" áä ä

: Ù Ù

()

Ù

Ù

337

Ù

Ù

:

Ù ()

Ù

Ù

338

Ù

408 -15 - - 334

230 -15 - - 335

497 - 336

545 -15 - - 337

(Ĥ)à á Ĥ Ĥ

Û ()

. Û Û

ää ä⁽²⁾ ää ä ä⁽¹⁾)

, () : Û (3-1:)⁽³⁾ ä

339 " "

Û : Û

340

Û

" " " " : " "

:

: Û

Û

Û

341

Û Û (àà á à)

(221) ä)

545	-15	-	-	338
.169	-20	-	-	339
	176	-4	-	340
7	-15	-	-	341

Ù , (222-221:) (⁽²²²⁾ áä á
342

, (@) Ù Ù Ù
, á

ää ä) Ù ,
.(ä

:

" "

\hat{U} : \hat{U} \hat{U}

\hat{U} \hat{U}

(\hat{a} : \hat{U} \hat{U} (1:))

343

\hat{U}

$\hat{a} \hat{a}^{(1)} \hat{a} \hat{a} \hat{a}$:

: $\hat{U} \cdot (2-1:)^{(2)} \hat{a}$

344

\hat{U}

\hat{U} : \hat{U}

\hat{U} \hat{U}

345

\hat{U} ($\hat{a} \hat{a} \hat{a}$)

\hat{U}

346

) \hat{U}

‘ (3-1 :) ("3" "2" "1"

97	-1	-	-		343
281	-13	-	-		344
	55	- 4	-	-	345
				-	346

" " Û
 Û Û
 . (14:) ()
 : : Û
 ()
 Û

347

Û
 348 Û : Û
 ä ä⁽¹⁾ ð Û
) (⁽⁵⁾ ä ⁽⁴⁾ ä ä⁽³⁾ ä ä⁽²⁾
 Û Û (5-:1

349

Û
 Û

457	-12	-	-	347
			-	348
. 192	- 4	-	-	349

Õ

Û

350

· (5: Ô)(ä):

Û

Û

Ô ä ä ⁽¹⁾

ä:

Ô)(⁽⁵⁾

ä ä ⁽⁴⁾

ä ⁽³⁾

ä ⁽²⁾

()

(5-1:

Õ Õ

:

:

Û

Õ Õ

351

Õ Õ

äÔ "1" ä ä ä ä :

(4-1:)("4"

ää "3"

ä

"2"

Õ

Û

Õ

°

Û

Û

Û

Û

352

4:)(ää):

Õ

:

Û (

353

172	-15	-	-	350
516	-8	-	Û	351
227	-4	-	-	352

ä ä ä:
 .(1:) (ä ä ä ä ä
 Õ Õ ,(@)
 Û Õ Õ , (ä ä) :
 . Û (@)
 Õ : Û Õ : (ä) : Û
 Û
 . 354 ()
 Ô ä:
 1 Õ : Û " " " (1:) (ä
 Õ Õ , ,
 . 355
 Õ , : , :
 . 356
 .

	640	- 8	-	Û	-	353
()	Û	100	- 4	-	-	354
	230	- 20	-		-	355
				229	-	356

: :

Õ

Ô ä ä):

Û , (@)

Ô ä ä Ô Ô ä ä ä ä (1)

ä ä ä

(@)

"Û"

. (2-1:) (2)

Õ

(@)

Õ Õ

: Û

Õ Õ

Û

Õ

357

Õ Õ (ä à:

Õ

358

Õ

Û

Õ

(ä ä ää):

Ô ä Ô ä):

ä "4" ä ä ä "3"

"2" á ä ä "1" ä

Õ

Û Û

(5-1:) ("5"

Û

Û

Û

(@)

â á

æ

Õ Ù
 : Ù á
 : Ù Õ á : Ù Ù
 ä ä): Ù
 .³⁵⁹ (3-1:)⁽³⁾ ⁽²⁾ á ä ä ⁽¹⁾ ä
 : Õ Ù (@) Ù
 Ù (ä ä)
 .³⁶⁰ Ù
 Õ : Ù (á ä ä): Ù
 Õ Õ
 .³⁶¹
 Õ : Ù
 .³⁶² : Ù
 : Ù
 ("5" ä "4" ä ä ä "3")
 Õ Ù Ù
 Õ Õ Ù :
 Õ
 .³⁶³

. 2-1 -	-	-	359
119 -	20 -	-	360
		-	361
644 -	12 -	-	362
618 -	8 -	Ù -	363

(1) ä) :
 . (3-1) ("3" ä "2"
 : Õ Õ Ù
 364 Ù (@)
 Õ
 Ù Ù
)
 . (2-1:) (2) (1)
 æ Õ Õ (@) Ù : Ù
 ù Õ Õ Ù : Ù Ù
 Õ o :
 365
 Õ
 : : Ù
 : Ù : Ù
 Õ ã Õ ã : :
 366

\hat{U}
 367
 \tilde{O} \tilde{O} \tilde{O}
 $)$ ("2" \tilde{a} "1" \tilde{a} \tilde{a})
 \tilde{O} \hat{U}
 . (2-1

368
 \hat{U} : \hat{U} (2:) (\grave{a}
 369 \hat{U} \hat{U} \hat{U} \hat{U})
 $(^{(4)} \tilde{a} \hat{O} \tilde{a} \hat{O} \tilde{a}^{(3)} \tilde{a} \tilde{a}^{(2)} \tilde{a} \tilde{a}^{(1)} \tilde{a} \tilde{a}) \hat{U}$
 . (4-1:)

() :
 \tilde{O} :
 1
 370
 \tilde{O} \tilde{O}
 $(\tilde{a} \tilde{a} \grave{a})$
 \hat{U} :

.706	- 8 -	\hat{U}	-	367
		.708	-	368
256	-20-19 -		-	369
			-	370

371 \hat{a}

*

372

:

,

\tilde{O} ,

\tilde{U}

, (@)

.

. 145 - 371

323 -2 - - 372

:

:

Õ
 (3) ä ä⁽²⁾ ä ä ä⁽¹⁾ ä)
 ,(6-1:) (6) ä ä (5) ää á ä⁽⁴⁾ ä
 : Õ Ù Ù Ù Ù : Ù Ù
 Õ Õ Õ Ù Ù : Ù Ù
 .³⁷³ Õ Õ :
 ä ä ä): Ù Ù :
 Ù ("3" ä ä "2"
 .
 .
 Ô Ôä) Ù
 Õ (* ä ä * ää á ä*
 Õ .
 . ÕÕ ÕÕ
 á) Ù
 .(3-1 Ô) ("3" Ô Ô Ô "2" Ô Ô Ô ä "1" á
 : Ù : ãÛ :
 .
 .³⁷⁴
 Õ Õ :
 .³⁷⁵

Ô ä Ô ää ä ä ä)
 Ôä Ô) Õ (58:) (ä ä ä
 Ô Ôä Ô Ô Ô äÔä ä ää ä
 (11:)(ä

Õ Û Û Û
 : Û ,

376 * æ

Û : Û
 377 Û Û Û

Õ : Û () :
 Õ Û

378

(Ô Ô) Û , Û
 Û

áÔ Ôä) :
 .(3-1:)(⁽³⁾ á (2) (1)

Õ Õ Õ

379

Õ , Õ : : :
 380 :

,(@)

381

686	-12	-	-	376
537	-15	-	-	377
688	-12	-	-	378
600	-15	-	-	379
292	-1	-	-	380

Õ () , 382
)(@ Ù
 , 383 ()
 Õ , ÙÕ : Ù , (384
 , (á) :
 Ù

	601 -15 -	-	381
- Õ 1404)2 -	-	-	382
		.225 -	(1984
	601 -15 -	-	383
	238 -19 -	-	384

Ø :

Ü
ä (2) ä ä ää ä⁽¹⁾ á ä ä
Ü () () : Ü (3)
385 Ü
: Ü Ü :
Ü :
: Ü
â * á
: : Ü
386 Ü
Ü Ü
Ü ()
Ü
Ü : (á) Ü á
Ü

235	-4	-	-	385
701	-12	-	-	386
202	-20	-	-	387

⊖ ⊖ ⊖

388

: :
 :
 , (@))
 ,)
 : " "
 Õ Õ Ù , ,
 Ù , ,
 389
 , (@)
 , (1: Ô)⁽¹⁾ ä ä ä ää ää ää ä ä)
 (@) Ù :
 Õ Õ , :
 , 1
 390
 Õ Õ Õ Ù
 Õ Õ Ù
 391
 Õ , (@)
) Ù , ,
 Ù (

	413	- 1	-	-	389
114	-13	-	-	-	390
	246	-10	-	-	391
	225	- 3	-	-	392

Õ Õ Û ()
Õ

393

ääää ä ä):
á Ôä ä ä ä ä ä ä ä ä
Ôä Ô äÔ Ô ä ä ä ä
Õ Õ Û (@) (1:)" "
Õ Õ Õ Õ (@)

Ô Ô)

Õ

394

Û (): Û
Õ Õ Û Û Û Û Û
Û Û Û Û Û Û Û
Û : Û Û Û Û Û Û
395 Û

Ô): Û
Õ (Û
(Ô): Û

Õ

396

Ô)

(@)

, (1: Ô) (ä ä ä ä ä

Õ Ù Ù Ù :

: Ù ,

(@) Ù

397

Ù

(@)

Ù Ù

Õ Õ Õ () Ù :

Õ Õ Õ Ù

Õ Õ Õ

398

Ô): (@)

(

Õ Ù (@)

ä "3" Ô ä ä ä ä"2" ä ä ä "1")

Õ Ù Õ , (@) . (4 - 1:) ("4" ä ä ä

: Ù , Ù :

399 ã â ä *

	109	- 4	-	-	396
	150 - 147	- 12	-	-	397
	347 - 346	- 13	-	-	398
	.153	-15	-	-	399

Õ Õ Ù : Ù , Ù (@) ä
 Õ Õ , Ù ,
 Õ , Ù °
 Õ , Ù
 . 400

.("4" ä ä ä ä "3" ä ä ä ä):
 Õ Ù , Ù (@) Ù
 Ù , : Ù , Ù
 . 401

Õ Ù (ä ä) :
 . Ù ,
 "3" "2" ä "1")
 (7-1: Ô) ("7" ä "6" ä "5" "4" ä
 Õ Ù : (@)
 Õ Õ : Ù ,
 Ù ,
 . 402

Ù , (@)
 : Ù () , (ä)
 . 403

Õ Õ : Ù (ä) Ù
 Ù Õ ,

34	-19	-	-	400
	156	-15	-	401
294	-14	-	-	402
	298	-12	-	403

: Õ Ù , : Ù : Ù ,
 : Ù ,
 404 â à * â à
 , Õ Ù , ()
 , () Ù Ù , Ù
 406 () : Ù ,
 Õ : Ù (ä) :
 407 Ù (@)
 , (ä ä) Ù , Ù
 , Õ Ù
 Õ Õ Ù
 á Ô ä á ä) ,
 Ô ä â ä ä ä ä ä ä
 , (1:)(ä
 Õ Õ : Ù
 408 Ù
 (Ô Ô ä) Ù ,
 Ù Ù ,

. 174	-15	-	-	404
()	175	-		405
.216	-			406
360	-8	-	Ù	407
565	-3	-	-	408

(ä ä ä ä)
. Û ,
Õ ÛÕ , (ä ä) Û ,
ÛÕ , Õ ÛÕ Û , :

⁴⁰⁹ " Û Û
Õ)
Õ () : Û (

⁴¹⁰ () :
: Õ Û Û Û ()
" : Û Û Û :
Õ Õ , Õ : Û : Û

⁴¹¹

Õ Õ : Õ Û , Û Û
, (ä) () :
⁴¹² () :
à : Û , Û
. (ä

ä à ä ä) :
Ô á ä ä ä "1"
Õ Õ (2-1:) ("2 ä ä ä ä
Û
Õ " " :

⁴¹³ .

567	-3	-	-	409
.226	-		-	410
-568-567	-3	-	-	411
226	-		-	412
186	-8	-	-	413

áä) Ù Ù
 ä ä ä á ä
 Ù Õ : Ù Ù : Ù (ä
 (Ù) Ù ,
 Õ Ù ,
 Õ ,
 , Õ

414

: Õ Õ Ù , ()
 Õ Õ
 Õ (ä)
 (ä) ,
 () : Ù
 , 416 ()

415

Õ Ù Õ () Ù : Ù ,
 Ù Õ Ù ,
 Ù , Ù Ù ,
 Ù () Ù
 Õ Õ ,

417

115-113	-10	-	-	414
.434	-		-	415
.156	-		-	416
.129	-5	-	-	417

Ô)
 Ô ä "1" ä ä ä ä ä ä ä ä
 Ô á ä ä ä ä ä ä ä ä ä
 Õ Õ (2-1 :) ("2"
 Õ Õ Õ (ä ä ä) : (@) Õ
 423 (@) Õ
 Õ : () : Õ
 424
 Õ (Õ Õ) Õ , Õ
 Õ Õ , Õ
 ä ä ä ä ä ä ä ä ä)
 Õ Õ , (á ä
 , (@)
 () : Õ
 , Õ Õ Õ : ,
 425 Õ
 : Õ Õ Õ ()
 426 Õ : :
 Ô)
 Ô ä ä ä ä ä ä ä ä ä
 Ô ä ä ä ä ä ä ä ä ä
 Ô Ô ä ä ä ä ä ä ä ä ä
 , (1 :) ("1" ä ä

302	-	423
3	-4 -	424
306	- 16 -	425
486	-13 -	426

) , , (.

: Õ Ù (): , Õ (@) Ù , Õ (@) Ù . 427

Õ (ä ä ää ä ä à Õ : , Õ Õ . 428

ä Ù ä ä äää ä) Ù (ää : . 429

Ù

55	-12	-	-	427
			56-	428
56	-12	-	-	(429

Ø

: Õ Õ
â ã ù ð ù ù ()
430 : ù ã
431 ù :
Õ :
:
:
:
Õ
432 æ
ôôôôä)
-6)(7) ä ä ä ä ä ä (6) ä
Û Õ Õ : (7
Û
:
433 ù
Õ Õ :
Û Õ Õ
ä ôä ôô) ù

.279	-2	-	-	430
	287	-1	-	431
.390	-2	-	-	432
	73	-1	-	433

: Ô) ä ä ää ä ä ä
434 Û (153

ä ä)
Õ Õ (ä
Ô ä ä Ô ää) Û
Õ Õ .(69:) (ä Ô ää ä ä

Õ Õ :(Ô) Û
Õ Û Û Û
Õ Õ , Û
æ ()
Õ Õ Õ Û

435

: Û ()
Õ Õ Û ()
: Õ Õ

436 ()
Û Û : Û
Û
Õ Õ Û

437

.14 - (1978 - Õ 1398) - - - - 434
.182 -1 - - 435
) 105 - - 436
(
147-146 -1 - - 437

Õ
 Õ Ù
 Ô) Ù
 Ô ä ä ä ä ä
 Ô ä ä ä ä ä ä
 Õ Õ .(286:) (ä ä
 Õ Õ
 Õ Õ ã Ù
) Õ (38:) () Ù
 Õ Ù
 : Ù (:
 Ù
 438
 ()
 439 Ù : :
 Ô) Ù
 Õ : Ù (:
 : :
 (@) Ù
 Õ Õ Ù Ù Ù
 440 Ù Ù Ù

Õ Õ Ù ()
 .⁴⁴¹
 Ô Ô) Ù
 Õ ()
 Õ Õ Õ Õ
 ä)
 Ù (@) (112:)(ä
 Ù :
 .⁴⁴² Õ Õ Ù
 ä) Ù
 Õ Ù (@) (118:)()
 Õ Õ (@)
 Ôä Ô ä ää ää)
 Ù (28:)(ä ää ää ää ää ää
 Õ
 Õ Õ Õ : Ù (ä ä ä)
 Õ Õ Ù Ù
 .⁴⁴³

()
 () Û
 ä)
 Õ Õ (5-4:)⁽⁵⁾ äää ä⁽⁴⁾ ä ää
 Û Õ (ä ää ä)
 444 :
 Û (äää ä)
 : Û : (@)
 Û : Û (@) Û
 445 (@)
 ä ä
 (6-4:)⁽⁶⁾ ä ää ä⁽⁵⁾ ä ä ä ä⁽⁴⁾ ä
 Õ
 Õ Û Û
 ä ä ä ä ä äää ä
 Õ (@) (111:) (ä
 Õ (ä) : Û
 Õ : Õ :
 Õ
 ää Õä ää ä ä ä ä) : Û
 (30:) (ä ä ä

() :

: Û ()

446

Û

Û

-1

-

Û

-2

Û Û Û

447

()

: Û : Û

: Û Û

448

* Û

äâ äô ää ä) : Û Û

õ õ (93 :) (ää ä ä

õ Û () :

õ ()

: Û () ‘(@)

449

Û

	189	-9	-	-	446
111-110	-5	-	-		447
	345	-10	-	-	448
	346	-10	-	-	449

ää ä ä ä ä ää)

. (53:) (ä á

ää

:

450

Û ()

Û

Û : Û ()

Û Û Û

451

: Û ()

: ()

452

()

ää): Û

. (180-182:) (ä ää (181) ä (180) ä

Û (@) () :

(): Û Û Û

453

()

454

Û

.156 -3 - - 450

25 -10 - - 451

488 - - - 452

543 -10 - - 453

(1:) (ä) Û ,
() Û ,

ä ä ä ä) :
(75 :) (ä ää ä ä ä ä ä

Û , (@)

(à) Õ : (Û) : Û ,

⁴⁵⁵ " " - -

(@) :

⁴⁵⁶ Û

, Û () :

Û : Û Û

: Û

⁴⁵⁷

: ()

Û , Û ,

⁴⁵⁸

Û ,

Û () :

Õ Û , Û

	.543	-10	-	-	454
	673	-2	-	-	455
74	-11	-	-	-	456
	358	-3	-	-	457
	36	-35	-11	-	458

ä ä â ä ä ää)
. Û (1:)(ä ää

المبحث الثاني

السور المختتمة بالوصايا والحض على العبادة

خمس سور من سور القرآن الكريم ختمت بالوصايا ، اثنتان منها الخطاب فيها للذين آمنوا والثلاث

الباقية جاء الخطاب فيها للنبي (@) .

ختمت سورة آل عمران بعدد من الوصايا قال تعالى: (ä ä ä ä)

(ä) (: 200) . قال الطبري : اختلف أهل التأويل في تأويل ذلك ، فقال بعضهم : معنى ذلك :

اصبروا على دينكم وصابروا الكفار وربطوهم ، وقال آخرون معنى ذلك اصبروا على دينكم وصابروا وعدي

إياكم بطاعتكم لي ، وقال آخرون : معنى ذلك اصبروا على الجهاد وصابروا عدوكم وربطوهم⁴⁵⁹ .

Û : Û
Û

د

د

460

()

ä) :

(ä ä ä ä ää ä ä ä ä) (: 13)

Û د

461

) ù ù ù
ù : (

: ù

ù

462

ù (60 :) (ä ä ä ä ä ä)

463

(@) :

ù : ù ()

464

:

465

(30 :) (ä ä ä ä)

.76	-18	-	-	461
82	- 81	- 14	-	462
49	-14	-	-	463
.			-	464
200	-10	-	-	465

) Û
 (Õ Ôâ)
 Õ (@ (89:)
 : Û
 466 Û
 ():
 .(@) Û Û
 Õ Õ Õ
 Ô ä ä ð:
 Õ Õ (206:)(ä ä ä
 Õ ()
 Õ : Û
) Û () : Û ()
 Û
 467
 ()
 468
 Û ()

428	- 3	-	-	466
168	- 6	-	-	467
199-198	- 6	-	-	468

ä ä Öä ä ä)
 (@) (129:) (ää ä
 لا إله إلا (حسبي الله) Ù
 (هو)
 Ù : Ù ()
 Ù

469

ää) Ù
 (ää ä ä ä ä ä ä
 :(@) Ù (123 :)

Ù Ù : Ù Ù
 470 :
 Ù ()

ä ä) : Ù
 Ù (99-98 :) (99) ä ä (98) ää
 () :

471

Ù
 ()
 : Ù .
 : Ù

	77	-7	-	-	469
240	-239	-4	-	-	470
	361	-8	-	-	471

: Û :
 .⁴⁷² à
) Û
 ä ä ä ⁽⁷⁷⁾ ä ä
 ä ä ä ä á ää ä ää ä
 ä ä ä ä ä ä ä
 (78-77:) ⁽⁷⁸⁾ ä ä ä ä ä ä
 Û Û Û Û Û
 : Û () Û Û Û
 Û : Û ⁴⁷³ Û
 ()
 à : ()
 Û Û ⁴⁷⁴
 : Û ()
 Û ()

475

	362	-		472
205	-10	-	-	473
326	-10	-	-	474
	41	-3	-	475

áÔ ä äÔ ä): Û
 Õ (45:) (ää ä ä
 . Õ Õ Õ Û Õ Õ Õ Õ Õ Õ Û
 Õ
 Õ Õ Õ
 .⁴⁷⁶ ÕÕÕÕ
 ä ää) Û , (@) Û
 Ô)(49) ä ä ä ä (48) ä ä ä ä ä ä
) Õ , Õ (49-48:
) , (@) Û (
 Õ Õ Õ (
 .⁴⁷⁷ Û
 : Û Û Û Û , () :
 Û : Û , : Û
 .⁴⁷⁸ Û
) Û
 , Û (
 : , á : Û Û ()
 .⁴⁷⁹ Û á : ,
 (62:) (ää)
 : Û ,
 (6:) (ä)

333	-12	-	-	476
	85	-13	-	477
	500	-11	-	478
	351	-2	-	479

() : ù

ù , ù ù ()
484 ù

ù
() : ù ,
()

(⁽⁸⁾ ä⁽⁷⁾ ä)
ù : ù () (8-7 :)

: ù : ù ,
ù : ù : ù ,
485

ù ù ()

ä) ù ,
ù : (@) ù ù (19:) (ä

ù ù : ù
486

487

285	-14	-	-	484
237	236	-15	-	485
		486	257	-
453	-15	-	-	487

: (3:) (ä ä ä ä):

488

Ù

():

Ë Ë : Ù °

Ù : Ù

:

:

.⁴⁸⁹

‘(@)

à

Ù

(.99:) (ä ä)

Ø

Ù

Õ Õ
 (4-3 : Õ) (⁽⁴⁾ ⁽³⁾ ä)
 : Ù () : Ù Ù
 Õ Õ : Ù ()
 Ù Ù
⁴⁹⁰ Õ Ù Õ Õ Ù
 Õ Ù Ù ()
 Ù Õ Ù Õ : Ù : Ù
 Õ Ù Õ :
 : Ù

⁴⁹¹ ä *

Ù Õ Õ
 á Ô ä ä ä ä ä ä
 Õ Õ Õ (120:) ä
) : Ù
 (

492

347	-15	-	-	490
	348-347	-		491
381	-6	-	-	492

" " " " : Ù
 .⁴⁹³ Õ Õ Ù
 ä ä ä ä ää ä)
 Õ Õ (64: Ô)⁽⁶⁴⁾ ä á ä ä ä ää
 Õ :
 Õ Õ Õ Õ
 .⁴⁹⁴ Õ Õ Õ Õ Õ Õ
 ä ä ä ä ä ä ä)
 (53:)(ä ä ä ä
 Õ Õ Õ
 Õ Õ à : Ù ()
 .⁴⁹⁵
 Õ Ù Ù
 Ô Ô ää ä á ä)
 Õ (12:)(äá ä ä á ä
 äÔ): Ù :
 Õ Õ Õ (3:)(..... äá
 .⁴⁹⁶
 Ù (يتنز)
 Ù :

.⁴⁹⁷

183	-1	-	-	493	
312	,311	-9	-	494	
	47	-13	-	495	
507	,506	-14	-	496	
	155	-154	-14	-	497

Û , â Û

Û , Û
ä ä ä ää⁽³⁶⁾ ä ä ä ää)
(37:36:)⁽³⁷⁾ ä ä

: Û

: Û

498

()

Õ Õ Û
Û .(54:)(ä á ä ä ä á ä ä ä)

:

) Û

Õ Õ Õ Õ : Û (á

⁴⁹⁹ Õ Û Õ

Ô Õ Û

: Û Û (55:)(ä ä á ä ä ä ä

Õ Õ Õ

500

Ô)

Õ " Û " (78:)(ä ä ä ä

327	-13	-	-	498
376	-15	-	-	499
113	-13	-	-	500

ù , (ù)
 . Õ Õ Õ Õ
 ù , ù
 ä ä ä ä ä ä ä
 (34:) (ä ä ä á ä ä ä ä ä
 " Õ " Õ Õ : ù , " "
 .⁵⁰¹ Õ Õ Õ Õ Õ Õ Õ
 Õ ,
 (Õ) ù
 : Õ Õ ù
 Õ ù
 .⁵⁰² ù
 Õ ù () :
 ù , ù
 ù ù
 ù
 Õ æ Õ ()
 æ (á) , ù
 . â
 Õ ù
 .⁵⁰³ ù ù

: ù (@) ù :
 ù :
 â æ
 504(
)
 ù
 ()
 ù ù (18 :)
)(ä ä ä ä ä)
 : ù : ù (18 :
 505
 ù
 ä à
)(⁽⁸³⁾ ää á ää ä ⁽⁸²⁾ ù
 ð (83 -82 :
) : ù
 : ù ù (ù
 506
)

960	-	-	-	504
	128	-14	-	505
60	-15	-	-	506

á ä ä ä à Ù
 Ù (29 :) (ää ä ää ä ä
 Ù
) Ù , Ù
 . 507 (Ù : Ù â
 Ù (@) Ù
 . 508 Ù (Ù)
 (Ù) : Ù Ù
 ä) Ù Ù
 : Ù Ù (56 :) (ää
 â
 . 509
 (Ù Ù)
 Ù
 Ù

430	-13	-	-	507
245	-13	-	-	508
172	-13	-	-	509

ä) Û à
(29:) (ä

Û
á ä): Û
(19:)(äää

: Û
Û
510

Û
(40:)(ä ää ä ä)
Û

Û
(@) Û :
511 : Û

Û Õ , Õ
: Û (8:)(ää ä ä)
Û ° Û ,
512 : Û (@)

\tilde{O} \tilde{U}
 (\hat{O} \hat{a} \hat{O} \hat{a} \hat{a} \hat{a})
 \tilde{O} (88:)
 \tilde{U} \tilde{U} (@)

\tilde{U}) ,
 \tilde{O} \tilde{U} (\tilde{U} \hat{a})
 \tilde{U} \hat{a} ⁵¹³

\tilde{U} , \tilde{U} \tilde{U}
 \hat{a} \tilde{U} : : \tilde{U} ()
 : : \tilde{U} ,
 : \tilde{U}
⁵¹⁴ \hat{a} * \hat{a}

\tilde{U} : \tilde{U} ()
 \tilde{U} ⁵¹⁵
 () :

\tilde{U} , \tilde{U}
 .3:) (⁽⁴⁾ \hat{a} \hat{a} \hat{a} ⁽³⁾ \hat{a})
 : \tilde{U} (4
⁵¹⁶

197 -196	-10	-	-	513
	119	-10	-	514
	119	-10	-	515
3983	-6	-	\tilde{U}	516

Ù

:

Ù Ù

517

â

Õ

Ù

Õ Õ Õ

Ù Ù

ä ä ä ä ä ä) : Ù ,
ä ä ä ä ä ä (22) ä
ä ä (23) ä ä

Õ Õ (24 -22:) (24) ä ä ä ä ä

Õ ()

, Õ Ù

: Ù ,

518

()

Ù Ù : Ù ()

519

()

: Ù ()

562	561	-15	-	-	517
.119		-15	-	-	518
.45		-18	-	-	519

520
 : ()
 521
 ù
 () ù
 ù
 . ()
 : ()
 :
 522
 : ù ()
 : ù
 ù
 523 à
 ()
) ù ù
 ù ()
 : ù ()
 524

	.46	-		520
3533	-6	-	ù	521
			-	522
.48	-18	-		523
	56	-14	-	524

⁵²⁵
 â ù : ù : ù
 â â . aã : ù , ù
⁵²⁶0. : ,
 : ù
⁵²⁷ù ù ù
 ù : ù
 ä)
 , (6 :) (ä
 ä á ä) : ù
 ä) : ù , (61 :) (ä ää ä ä
 (268 :) (ä ä ä ä ä
 , ù
 ä ä ä ä ä) :
⁵²⁸(.93 :) (ä

Õ Õ

ä á á ä â ä ä) :
 Õ , (165 :) (ä ää ä ä ä

462 -6 - - 525
 125 - 6 - - 526
 - - - ù 527
 .26 (1984-Õ 1404) 3 -
 .279-278 - - 528

Õ Õ Ù
Õ , : Ù , Ù Ù
529

) Ù ,
(
à Ù
Ù , , () Õ
() ,
530

) :
() , ()
() , , Ù , Ù Ù
531

Ô) ()
Õ (@) Õ Õ · (135 : Ô) (ä ä ä
: Õ Ù , Ù
Õ

532

158	-7	-	-	529
421	-5	-	-	530
.161	-5	-	-	531
.265	-11	-	-	532

Õ Õ
(68) ä ä ä ä ä ä)

· (69-68 :) ((69) ä ä ä ä ä

Õ : Û
533

: Û ()
534

: , ,

535

ä ä ä ä ä
, (73 :) (ä ä ä ä ä
, Û Û ()
Û :

()
)

, , ()
536 ()

	161	-10	-	-	533
.119	-1	-	- Û	-	534
	.161	-10	-	-	535
	343	-10	-	-	536

ä ä): Û

Ô): Û (31:)(ä ä ä

Õ () (

⁵³⁷ Õ Õ (Õ Õ) Õ

ä ä ä ä)
äÔ ⁽¹⁹⁾ ä ä ä ⁽¹⁸⁾ ä ⁽¹⁷⁾ ä ä

Õ .(20 - 17:)(

ÛÕ Õ

Õ Û Û () :

⁵³⁸

Û : Û

⁵³⁹Û Û

: Û () :

⁵⁴⁰ Û :

: Û ()

() :

⁵⁴¹ () :

⁽¹⁴⁾) Û Û
ää ä ⁽¹⁸⁾ ä ä ⁽¹⁷⁾ ⁽¹⁶⁾ ä ⁽¹⁵⁾ ä

153	-	19	-	-	537
		206	-5	-	538
362	-	15	-	-	539
		206	-15	-	540
686	-			-	541

..(21-14: Ô) (21) Ô (20) ä ä ä ä (19) á ä
(لا يصلها إلا الأثقى)

542

Û Û : Û
Û Û Û Û
: Û ()
: . ()

Û Û

543

Û Û
() Û
) Û
: Û (*

544

()

ä ä ä ä ä ä :
ä ä ä ä ä (6) ää ä ä ää ä ä ää
ä ää ä ä ä á ä ä (7) ää ä
(8-6 :) (8) ä ä ä ä

Û Û : Û
Û Û Û Û

86	-20	-	-	542
	218	-4	-	543
	227	-15	-	544

: ù ()

ù ()

ù () : ù

547

ù

ù

) (à ä) : ù ((à) (à) : (ää

(7) á ä)

(8-7:) (8) á ä

ù : ù

485	-15	-	-	545
	265	-15	-	546
638	-8	-	ù	547
638	-8	-	ù	548
	693	-	-	549
	267	-15	-	550

ù ù : ù
 ù ù
 ù ù
 551
 ù
 : () ()
 () () :
 ()
 () () à
 552
 (6) ä) ù
 (ä (10) ä (9) ä (8) ä (7) ää á ä ä
 (11-6)
 : ù
 553
 ä : ù
 : ù
 554 * ä á
 ù ù
 ù ù
 555

150	-20	-	-	551
	694	-	-	552
. 166	-20	-	-	553
. 166	-20	-	-	554
	230	-4	-	555

Û Û :
 : Û
 Û : Û :

559

()
 (@)
)

Û (: Û
 Û

560

Û : Û () : Û
 (@) Û
) : Û

561

() : Û

562

ä ä ä ä ä)
 ä ä ä ä ä

111 -110	-13	-	-	559
.112	--13	-	-	560
115	-13	-	-	561
295	-16	-	-	562

ä ä ää ä ä ä á ä á ä ä
(22:) (ä ä ä ä ä ä ä

: Û
(@) Û
()

Û
Û

563

()

()

Û

564

): Û

(ä

:

565

ä ä

ä ä ä ä

ä):):

Û

(43:) (ä ä

: Û

(@) (@)

308 307 -17 - - 563

78 -4 - - 564

27 -14 - - 565

⁵⁶⁶ Û

ä):

(@) Û (77:) (ä

: () ‘

⁵⁶⁷

(@) Û

ä): Û

ä ä ⁽²²⁶⁾ ä ⁽²²⁵⁾ ä á ä ⁽²²⁴⁾

ä á ä ä ä ä ä ä ä

Û (227-224 :) ⁽²²⁷⁾

(@) Û

Û Û

Û : Û

Û

Û : Û : Û : Û

⁵⁶⁸ (@) Û

: Û ()

á á : ()

⁵⁶⁹

Û Û

á) Û : Û

(

175 -7 - - 566

427 -9 - - 567

489 -488 - 568

474 - - 569

, () : ù
 ,
) ù
 ù ù : ù , (ù
 ù 571 570 (@)
 572

ù , ù : () :
 ù
 573
 , ù ù ù ù
 , ù ù ù ù
 574 ù
 ä ä)
)(ä ää ä ä á ä ä á ä ä
 , (45:

(ù)
) , ù

570
 . (512 -2 -) .
 - Õ) . (@ ù 571
 (523 -2 -
 490 -9 - - 572
 492 -9 - - 573
 13 - - 574

: Û (

575

ä ä)
Û (85:)(ä ä ä ää ä ä ä
Û
:

⁵⁷⁶Û

:)(á á á):

(@) (59

ää ä)
ä ä ä ä ⁽⁵⁹⁾ä ä ää ä
: Û (60-59:) ⁽⁶⁰⁾
Û Û

: á

â * Û
⁵⁷⁷ : Û

Û :
⁵⁷⁸ â ~~ä~~ *

Û

): Û

Û (Û

	361	-14	-	575
223	-11	-	-	576
		.31	-	577
472	-2	-	-	578

$\ddot{a}^{(43)}$ $\ddot{a} \dot{a}$ \ddot{a} $\ddot{a} \ddot{a}$ \ddot{a} $^{(42)}$ \ddot{a}
 (44-42 :) $^{(44)}$ \ddot{a} $\ddot{a} \ddot{a}$

\ddot{U} ()
 \ddot{U}
 579 : : \ddot{U}
 : \ddot{U}
 580 *

: \ddot{U} ()
 : \hat{a} :
 581

)
 : \ddot{U} ()
 582
 $\ddot{a} \ddot{a} \ddot{a}$) :
 (36-34 :) ($^{(35)}$ $\ddot{a} \ddot{a}$ $^{(34)}$

109	,108	-15	-	-	579
			.48	-	580
	651	-		-	581
297	-18	-		-	582

(Û) :
 ° Û : Û

583

⁽⁵⁾ ää ä) : Û
 (8-5:) ⁽⁸⁾ ää ä ää ⁽⁷⁾ ää ⁽⁶⁾ ä
 ()

: Û ()

584

: Û ()

() () :

585

() ()

() Û

() : Û

Û

Û

Û

Û

æ

Û

Û

Û

:

586

⁽⁴⁾ ä ä) Û

á (8)

ä

ä⁽⁷⁾

ää

ä

ä⁽⁶⁾

ä

⁽⁵⁾

511 -8 - Û - 583

174 -2 - - 584

695 - - 585

.177-176 -20 - - 586

() .(9-4 :) (9) á

Ù

: Ù Ù Ù , Ù á

587

() :

() : Ù

) : Ù ,

: (

588

Ù

589

: Ù ,

Ù :

Ù

590 Ù

, ()

: (á) Ù

: Ù Ù Ù ,

: Ù : Ù ,

591

294	-15	-	-	587
185	-20	-	-	588
663	-8	-	Ù	589
541	-15	-	-	590
295	-15	-	-	591

(â)

(â): 592

(â)

ä⁽⁴⁾) : Û

(7-4 :)⁽⁷⁾ (6) ä⁽⁵⁾ ää

Û : Û

Û Û

593

Û : Û ()

594 : Û Û Û

: Û :

595

Õ Õ Õ : Û Õ : Û

:

596

(3: Ô) (ä ð : Û

: Û

597

(@) Û

697 - - 592

311 -15 - - 593

313 - 594

.432 - - 595

.295 -3 - - 596

585 -15 - - 597

: Ø

. ù

598

ù

ù

äää ä ä ä):

ä ä ä ä ä ä

ä ä ä ä ä ä ä ä ää

.(176:)(ä á ä

: ù " " ù ù

599

:

ù

,

:

ù

õ : ù () ù

: ù ,

õ õ õ

600

ù : ù ,

õ õ â : ù

õ õ , ù , ù ù

601 ù

() ù

õ õ (@) ù

ù

107 -2 - - 598

627-625 -3 - - 599

628-627 - 600

306 -4 - - 601

Õ Ù ()

602

(Ô)

: Ù (ß)

Õ

Ù

603

, ä

) Ù

Õ Õ

(

(Ù)

Ù

ä à Ù ,

Ù

ä á ä ð ä ä ää ä ää ää ä

Ô ä ä ää ä á ää ä

Ôä Ô (72) ä ä á ä

ä ää ä ä (73) ä ä â ä ä ää

Ô ä ä (74) ä ä ä ä ð ä

ää ä ä ää ä ä â ä ð

. (75-72:) (75) ä á ä

Õ : Õ Õ :

604

Ù

Õ

Õ Õ : Ù ()
Õ

605

يعني () Ù
Õ

606

ÙÕ Õ
Õ Ù : ، ()
Ù Ù

607

Ù : Ù

608 ()

Õ
): Ù

Õ (Ù

: Õ Õ ÙÕ ، ()
Õ Õ Õ

609

(ä) ()

51	-6	-	-	605
			-	606
387	-6	-	-	607
51	-6	-	-	608
309	-		-	609

)
 Õ Õ : ()
 Õ Õ
 Õ

610

() Û
 Õ Õ Õ Õ :
 Õ Õ Õ
 Õ Õ

611

Û Õ Û
 Û Õ (Õ) Û
 Û , :

612

Õ Õ :
 Õ
 Õ Õ Õ

613

Û Û ()
 Õ Õ : Û ,
 Õ

Û ,

390	-6	-	-	610
	.51	-6	-	611
57	-8	-	-	612
	136	-2	-	613

Õ Õ : Ù ,

614

Ô Ô Ô)

Ù ,(

Õ ()

615

Ù Õ Õ Õ ()

Ôä ð⁽³⁾ ä ä ä ä)

(.4-3 :)(⁽⁴⁾ ä ä ä ä ä

Ô)

: Õ Õ Ù (

Õ

Õ Õ

Õ Õ Õ Ù

616

Õ Õ : Ù

Õ Õ

Õ

617

Ù

Ù

Õ Õ

56-55 -6 - - 614

.57 - 615

- 616

92 -6 - - 617

Õ

Õ Õ

Ù

(@)Ù

Ù

Ù

Ù

:

(@) Ø

Õ (@)Ù

Û Õ Ù

Ô) Ù

ä ä ä ä ä ä á ä ä ä ä ä ä

Ô ä ä ä ä ä ä (107) ä

Ô ä ä ä (108) ä ä ä ä ä

. (109-107:) (ää

Õ

() Ù , Ù , Ù
.⁶¹⁸ (@) Ù : Ù : Ù

Õ ()

(@) Ù (@)

Ô) Ù , Ù

Õ : Ù (

.⁶¹⁹ æ

Ô Ô)

Õ Û , : Ù (

Õ

Û Û Û

620

ãä ä ä ä ä ä ä ä ä

ä)

: Ô)⁽⁹⁸⁾

ä

á

ä ä á

(97)

Õ Õ Õ

((98-97

Û

Û Û

Õ Õ Õ

à ã à :

621 à

Õ Õ : Û ()

622 Û

Õ Û (Û)

623

Ô ä ää ä)

Ô Ôä

á

ä

ä

Õ Õ

(35 :)(ä

Û

: Û Û

Û

Õ Õ :

Û

:

Û

: Û Û

624

178	- 7	-	-	620
490	-5	-	-	621
.162	-11	-	-	622
			-	623
220	-16	-	-	624

()

625 Û

Õ ()

Õ

Û Û

(46:) (ä ä)

.(52:) (ä ä ä ä ää ä ä)

Õ Õ Õ () Û

Û

626 :

à Û

ä ää ä ää)

ä ä ä ää ä ä ä

Õ Õ Õ (38:) (

(@) Û

, (Õ Û)

Õ :

Õ

Û

627 :

Ô ä â ä)

Ô ä âä ä ä ä ä ä ä ä

(14: Ô) (ää ä â ä ä ää

	451	-3	-	-	625
.222	-16	-		-	626
	66	-13	-	-	627

Ù Õ

: Õ ÙÕ ()

Õ Ù

Õ Ù (@)

Õ Õ Õ Ù

628

Ù (@) Ù

ä ä ä ä ä ä ä ä

Õ Õ (11:) (ä

) Ù

(@) رسول الله

(@) Ù Ù : (

Ù Õ Õ Õ Ù

Õ

629

Õ

Õ

630

Ô ä ä)

: Ô)⁽³⁰⁾ ää ä ä ä ä⁽²⁹⁾ ää ä ä

(@) (30-29

Õ Õ Õ Õ

Ù

Õ ÙÕ (Ô)
 Ù (@) Ù :
 Õ
 631
 : Ù
 632 à Ù *
 (@)
 633 (@) Ù
 Õ Ù (@) Ù
 ä (51) ä ä ä ä ä ä ä)
 Ù () (52-51:) (52) ä ä
 Õ Õ Õ Ù :
 634
 :
 Õ Ù
 Õ () Ù ,
 , à
 Ù ()
 Õ , Õ : Õ Ù :
 635 (@) (@)
 Ù (17:) (ä ä ä)
 Õ , Ù Ù Ù (@)
 : Ù ()

13 -14 - - 631

Ù : Ù -729 - 632

221 -18 - - 633

256 - 634

- 635

. 636 ÕÕ ÕÕ ÙÕÕ ÕÕ

Õ (@)
: قال القرطبي (11:) (ä ää)

Õ . 637 Õ Õ Õ Õ (@)

Õ (@)

Õ Ù

Ô äÔ ä ä ä ä ä)

Õ ÙÕ : Õ (110:) (ä ä ää ä ä)

Õ :

Õ . 638

Õ Ù Ù

(Ô ä) Ù ,

:

. 639 Õ Õ Õ Õ Õæ Õ Õ Õ

ä ä ä (21) ä)

Ôä Ô ä (25) ä ä ä (24) (23) ä (22)

Õ ÙÕ (26-21:) (26)

. Õ Õ Õ (@) ,

: Õ : : Ù ()

Õ

Õ " "

	150	-15	-	-	636
102	-20	-	-	-	637
	39	-9	-	-	638
	404	-2	-	-	639

() Û
 640
 ()
 641
 Õ
 (*) Û
 Û

Õ
 Ô ä â ä ä ää ä)

Ô Ô Ô Û
 Û Û (28:) (á ä ä ä ä ä
 Õ (@) Û Õ : Û ()
 : Û , Û Û :
 : Õ Û Û Û Û
 .⁶⁴⁶
 , Û ()
 . (â Û)
 Õ , Õ Õ
 Û Õ (22-21:) (⁽²²⁾á á ⁽²¹⁾ä ä)
 Û Û :
 .⁶⁴⁷ Û
 , Û ()
 : Û , ()
⁶⁴⁸ (á) : () :
 (á) :
 Õ Û
 Õ () ,
 , Û :
 .⁶⁴⁹ Û
 . () Û
 ä) Û Û
 Õ Õ (6-4:) (⁽⁶⁾ää ä ä ⁽⁵⁾ ä (4)

123-122 -14 - - 646

140 -15 - 647

. 678 - - 648

.318 -5 - - 649

Ô ä ää ää ää) Û
 Û (54:) (á ä ä
 : Û ()
 Õ Û Û Û Û
 651
 Õ Õ Û ()
 Õ Û (á)
 652 Û
 Ô ä ä (41) á á ä ä ä ä
 á Õ (44) ä ä ä ä (43) ä ä (42)
 ä ä (47) ä ää (46) ä ä ä (45) ä
 (50-41:) (50) ä á ä ä (49) ä ää (48)
 Û Õ Û
 Õ :
 Û Û
 653
 () Û Û Û
 Û

Õ Õ Õ : ()
Õ Õ

654

Ù

Ù

Ù

Ù :

Ù (

*

)

Õ Õ

Õ Õ Õ :

Ù

Õ Õ

655

()

‘(Ô)

: Õ Õ Ù

Ù

:

Ù

Ù Õ Õ Ù

Ù

Ù

Ù Õ Ù :

Ù :

656

: Ù

Õ : Õ

(

)

Õ Õ

Ù

657

ã ô á ä ä ä ä ä ä

.(6:) (ä ää

ã⁽⁴²⁾

ä ä)

ä

(45)

ä

ã⁽⁴⁴⁾

ã⁽⁴³⁾

ä ä

Õ Ù

(46-42 :)(⁽⁴⁶⁾

ä

244 -14 - - 654

245 - 655

- 656

.447 -14 - - 657

Õ Õ ()
 Õ (@) (@)
 Ô * *) Û ,
 .(
) Û , Û
 : Û (
 Õ

658

ä ä) Û ,
 ää ää ää ⁽³⁶⁾ ää ää ⁽³⁵⁾ ää ä ⁽³⁴⁾ ää ää ä ⁽³³⁾
 Ô Ô ⁽⁴⁰⁾ Ô ää ⁽³⁹⁾ ä ä ⁽³⁸⁾ ä ää ⁽³⁷⁾
 : (42-33:) ⁽⁴²⁾ ä ⁽⁴¹⁾

Õ Û ,
 Õ Û
 . : Û Û
 Õ Õ : Û

659

) Õ Û , Û
 (*
 Õ : Û ()

660

: Û 661 Û

	48	-15	-	-	658
136	-15	-	-	-	659
	62	-15	-	-	660
			Û		661

Ô) Ù Ù Ù
Õ Õ (

Õ Ù
663 Ù
Õ : ()

ÙÕ Õ
(¹¹) ä ää ää ⁽¹⁰⁾ ä ä ⁽⁹⁾ ä ä ä ä)
(11-9:)
(ä)
:
()

.27 - (1968-Õ 1388)-3 -	-	662
63 - 15 -	-	663
	-	664
..280 - 15 -	-	665

Õ : Û ()
 Õ :
 669
 Õ : Û ()
 670 Û
 Õ Õ : Û ()
 : Û () , Û ()
 671
 ä ⁽¹⁶⁾ ä)
 . (19-16:) (⁽¹⁹⁾ ä ää ⁽¹⁸⁾ ä ä ⁽¹⁷⁾ ä
 Õ Õ Û Û ()
 " Ô " : Û
) Û : Û : Û
 : ()
 672
 ()
 673

203	-18	-	-	669
	172	-14	-	670
			-	671
	158	-15	-	672
-24	-20	-	-	673
	()		()	

Õ Õ
 Ù Ù

ä Õ ä Õ Õ)
 (15) Õ Õ Õ (14) ää ä (13)

Ù Ù : Ù ()
 Õ ()
 Õ à à ,
 674

()
 Õ Õ Õ :
 Õ
 675 () Ù Ù
 Õ Õ ()
 676

: Ù () Ù Ù
 Ù : Ù : Ù
 677 Ù :

	214	-15	-	-	674
				-	675
79	-20	-		-	676
	215	-15	-	-	677

Õ Ù Ù
)(⁽⁵⁾ á á (⁽⁴⁾ á ä á ää ää (³) ä ä)
 Õ Ù .(5-:3
 ùõ õ õ Ù Ù
 Ù õõõõ õõõõ õõõõ
 Ù : ()
 õ õ õ Ù
 õ ùõ

678

(³)á)
 (5-3:)(⁽⁵⁾ á ää ä(⁽⁴⁾ ä
 . õ õ õ õ õ
 Õ Ù (حمالة الحطب) Ù Ù
 Ù (@) Ù

Ù : Ù
 .⁽⁶⁷⁹⁾ (@) Ù æ

(Ù)
 : õ ùõ Ù Ù Ù Ù

680

Ô ä Ô) Ù ,
 ùõ (5-4: Ô)(⁽⁵⁾ ä ä (⁽⁴⁾ á ä ä ää ä
 ùõ õ õ : Ù Ù Ù Ù :
 Õ Ù , Ù
 Ù , Ù , Ù

304	-15	-	-	678
		338	-	679
		340	-	680

(Û) :
. 681

) Û ,
. (

Û (ä)
Õ Õ , (ä)
. 682 (ä)

Õ :
Õ :
Õ à
. 683

Õ Û
Õ ,
ä à
Õ , (3:) (ä ä ä ä ä ä
Û
, Û
, () : Û
Õ Û
. 684

260	-15	-	-	681
693	-		-	682
261	-15	-	-	683
181	-20	-	-	684

Ø

Õ , à Û : ()

685 Û ã

686

687

Û

688

689

Õ : Û Û Û

690

Õ Õ Õ Û Õ

:

423 -6 - - 685

175 -6 - - 686

916 -2 - 687

108 -2 - - 688

. (56 -5 -) Û , , 689

- - 690

Ù
691

Ù

Ù

Õ Õ Õ

Û

Ù

Õ

692

Õ

Ù

Õ

Ù

Ù

693

Õ Õ

Õ :

Ù

Õ

Õ

Õ

Õ

Ù

694

Õ Õ

: 695

Ù

691

1111 -1 - (1992-Õ 1413)2 -

14 -1 --

692

108 -2 -

693

694

" ()

695

(247-246 -1 - -)"

Ù ,

Õ
Õ Õ
Õ

Õ Õ
Ù

.⁶⁹⁶ Ù

Ù Ù
(@) Ù

Õ Õ
Õ Õ

: Ù

Ù , Ù
Ù Ù

Ù

.⁶⁹⁷

Õ Ù Ù
Õ Õ Ù
Ù Õ

Õ -

73-72 -1 -

73 -1 -

696

697

õ õ õ
õ õ
õ õ ù
õ õ ù ù ù : ù

698

ù õ
ù õ ù
õ " ù
"

õ õ õ

õ õ ù

ù

ù

ô ä)
ää ô ää ä ä ä ä ä ä ä
õ (1:)⁽¹⁾ ä ä ä
õ õ

äää ô ä ä ä)
ä ä ä ä ä ä ä ä ä ä ä
ô ô ä ä ää ä ä ä ä ä ää
õ õ (176:) (ä á ä ä

Õ Õ Õ : Ù ,
Ù Ù Ù Ù Ù
Õ Õ Õ (Ù)

.⁶⁹⁹ Ù

Õ Õ

Ôä ää ä ä Ô ä ää)
(3:) (ää
ä ä äÔ ä ä â ä ä ää ä)
(111:) (111) ä á á ä ä

Õ Õ : Ù

Õ Õ

.⁷⁰⁰

Õ Õ

.⁷⁰¹

Ô Ô äÔ ä ä) Ù
(äÔ ä Ô ä ä ä ää ä ä ää ää ää
) Ù (1:)
Ô Ôä ä äÔ ä ä ää ä ää ä
ä ä ää ä) (44) (ä

96	-11	-	-	699
60	-5	-	Ù	700
60	-5	-	Ù	701

Ô) (ä Ô ä ä ä ä . (111:

õ õ
õ õ

702

Ô (1) Ô)
(4) Ô ä ä (3) ä ä(2) ä
(@) Û (4-1:)

õ õ () Û
õ õ Û
: Û
703 * Û

õ õ Û
õ õ Û
äÔ ä Ô ä)

õ Û : Û , (@) Û (135:) ()
õ õ Û Û

704 õ õ õ õ

õ õ (2-1:) (ää ää ä ää ä ä(1))
ä Ô ä ää) Û
-36: Ô) (37) Ôä ä ä ä ä ää (36) ä
õ õ õ õ õ õ õ õ .(37

(ä) Û
 Õ ÛÕ Û (@) (1:)
 Õ (118:) (ä ä)
 Õ :
 Û Û
 Õ Õ
 705 Û
 Õ Û
 Õ Õ Õ (17:) (ä ä)
 (@) بال
 Ô)(á ä ä ð
 706 (85:

Û
 (@)Û (1:)(ä ä Û ,(@)
 Ô ä ä) Û ,
 Ôä Ôä Ô ä ä ä ä
 Ô Ô á äää ä ä ä ä ä ää
 Ôä Ô äÔ Ô ää ää ä ää
 (29:)(ä ä ää ä
 , Õ Õ Õ
 (1:)() Û ,
 : Õ (78:)(ä ä ä ä) Û ,
 , Õ Õ Õ " " Û
 Õ , Õ
 ,

" Ù " Ù

707

Ôä ä ã Ù
)⁽⁵⁾ ä ä ⁽⁴⁾ ä ä ⁽³⁾ ä ä ⁽²⁾ ä ä ä ⁽¹⁾
ä ä) Ù (5-1
Ôä Ô ⁽⁹⁰⁾ ää ä ä ä ⁽⁸⁹⁾ ää ⁽⁸⁸⁾ ä
⁽⁹⁴⁾ ää ä ⁽⁹³⁾ ää ⁽⁹²⁾ ä ä ä ⁽⁹¹⁾ ää ä
(96-88 :)⁽⁹⁶⁾ ää ä ä ⁽⁹⁵⁾ ää

Õ

708

Ù Ù

Ù

(1: Ô)(Ôä Ôä ä ä ä ä ää) Ù
ä ä) وختمت بما بدأت به قال تعالى
(24:)(ä ä ä ä ä

) Ù
Ô ä ä äää ä ä ä
Ôä ää Ô ä ä ä ää ä ä ä
Ô Ô ä ä äää ä ä
ä) Ù (1:)(ää

Ù (13:)(ä ä ä ä ää ä ä ä ä

Õ

Ù

:

709

193	-17	-	-	707
	193	-17	-	708
	256	-19	-	709

(1) ä) , (@) Û
 Õ Õ (3-1:)⁽³⁾ á ä⁽²⁾ á ä ä ä
⁽⁵¹⁾ ä ä ä ä ä ä ä
 Õ : Û (52-51:)⁽⁵²⁾ ä ä ä
 Õ

710

Û
 ä ⁽¹⁾ ää á ä ä) Û ,
 Û Õ Õ (2-1:)⁽²⁾ ä
 ä Ô ä ⁽⁴²⁾ ä)
 ä ä ä ä ⁽⁴³⁾ ä á ä ä
 () : ,(44-42:)⁽⁴⁴⁾
 Õ Û
 Û

711

Õ Õ ,
 ä ä Û
 -1:)⁽²⁾ ä ä ää ⁽¹⁾ ä ä ä ä ä ä
 .(2

Õ Õ
 Õ Õ
 Ô) Û ,
 Ôä ⁽²⁷⁾ ä ä ä ä ä ä ä ⁽²⁶⁾ ää ää

Ô)⁽²⁸⁾ Ô ä ää ää ä ä ä ä ä ä ää ä
.(28-26:

Õ
712 Û Û Û Û Û

Õ Û
ä Ô⁽²⁾ ä ä ä⁽¹⁾) Û , (@)
(4-1:)⁽⁴⁾ ä ä ä ä⁽³⁾ ä ä

Õ : Û ,
Û

713 Û
äÔ ä ää ä ä ä Û
Ôä ä ä ä
ää ä ä ä ä ä ä ä ä ä
ä ä ä ä ä ä ä ä ä
.(20:) (ä ä ä ä ä ä ä ä ä
Õ :(Û) Û
Û

714
ä Ôä äÔ⁽¹⁾ ä ä ä ä ä) Û
(4-1:)⁽⁴⁾ ää⁽³⁾ ä ä⁽²⁾ ä
⁽³⁶⁾ ä) Û ,
Ô Ô ä Ô ä⁽³⁸⁾ ä⁽³⁷⁾ ä
.(40-36:)⁽⁴⁰⁾ ä ää ä ä⁽³⁹⁾

Õ Õ Õ
715

ä ä ä ä) Û
 äÔ ä⁽²⁾ ä ä ää á á ä ä ä⁽¹⁾
 ä) (3-1:)⁽³⁾ ä ä ä
 Ô ä ää ää ä ä⁽³⁰⁾ ä ä ä
 Õ : Õ Õ (31-30:)⁽³¹⁾
 , Õ Õ
 Õ Õ

716

Õ Õ
 Õ Û

717

Õ Õ Õ Õ
 Ô ä⁽⁴⁾ ä ä⁽³⁾ ä ä⁽²⁾ ä ä⁽¹⁾ ä ä)
 , (7-1:)⁽⁷⁾ ä⁽⁶⁾ ä⁽⁵⁾
⁽⁴⁴⁾ ä⁽⁴³⁾ ä ä ä⁽⁴²⁾ ä ä) Û
 Ô)⁽⁴⁶⁾ Ô ä ä⁽⁴⁵⁾ ä ä
 (46-42:

Õ
 Ô ä ä⁽²⁾ ä ä⁽¹⁾ ä Û
 (5-1:)⁽⁵⁾ ä⁽⁴⁾ ä ä⁽³⁾
 Ô Ô⁽¹⁸⁾ä⁽¹⁷⁾ ä) Û ,
 . (19-17:)⁽¹⁹⁾ ääää á ä
 Û :
 Õ Û Û

119-118	-21	-	-	715
3778	-6	-	Û	716
3778	-6	-	Û	717

Õ Õ Ù .
 718 Ù Ù
 ääÔ) Ù Ù
 (4-1: Ô)(4) Ô ä(3) (2) ää (1)
 Ù ,
 (16) ä(15) ä (14))
 Ô äÔ äÔ ä ä(19) á ä äá ä (18) ä ä (17)
 Õ Õ (18-14:) (21) (20)

Ù , Ù Ù
 Õ (2-1:) (2) ä (1) ä ä ä ä
 (8) á ä (7) á ä) Ù ,
 . (8-7:) (

Õ
 (3-1: Ô)(3) Ô ä Ô (2) ä (1) ä)
 Õ : Ù (11:) (ä)
 719 Ù
 Õ Ù
 Ô) Õ Õ ، (1:) (ää ä ä) : تعالى
 Õ Õ : Ù ، (5:) (á á
 720

· (1: Ô)(Ô Ô ä
 Õ : Õ Ù (3:) (ä ä
 Õ

3852 -3778 718
 719 البقاعي - نظم الدرر - ج22-ص224
 720 المرجع السابق - ص258

Õ Õ Õ Õ Ù
 Õ
 .⁷²¹ Õ
 (1) ä)
 (6) äÔä Ôä ä) (2-1:)(2)
 Õ Ù : Ù (6:)
 .⁷²² Õ
 Õ (1: Ô) (á ä)
 Õ (5-4:) (5) á ää ä⁽⁴⁾ ä)
 Õ Õ Õ :
 Õ Õ
 Õ Ù
 Õ Ù Ù
 .⁷²³
 Õ Õ Ù
 â
 Õ Ù Ù

⁷²¹ المرجع السابق – ص 292
⁷²² البقاعي – نظم الدرر – ج 22- ص 309.
⁷²³ المرجع السابق – ص 342-343

:

Õ Ù
 Õ
 Ô ä ä⁽⁶⁾ ä (ÕÕÕä)
 Õ Õ (7-6:)⁽⁷⁾ ä ä ä ä
 (2-1:) (ä ää ä ä⁽¹⁾)
 ä ä⁽¹⁾): Ù :
 Õ) Õ Õ (.. ää
 : Ù (Õ
 Õ
 Õ Ù Õ , Ù
 Ô ä äÔ ä ä) Ù
 Õ Õ (200:) (ä
 Ô ä áä á ä) Ù
 Ô ä â ää ä ä ä ä ä ä
 .(1: Ô) Ôä
 ää ä â ä ää
 äÔä) (120:) (ä á
 (1:) (ä ää ä ä ä ä
 Õ () : Ù
 Ù Ù
): Õ Ù
 Õ Ù (): (

724 السيوطي - تناسق الدرر في تناسب السور - دار الكتب العلمية - بيروت - ط(1406 هـ - 1986 م) - ص64-

.⁷²⁵ Õ Õ ()

Ô äÔ ä ä ä ä Ô)
Ù (120:) (ä ä ä ä

Õ Ù

Ôä ä ä ä Ô ä ää)

.(3:) (ä

Ôä Ô) Ù

Ô äÔ ä ä ä äÔ ä ä â ä ä ää

Õ Õ (111:) (ä á á

(ä ä äÔ ä ä ä ä ä ä ä)

: (1:)

.⁷²⁶ Õ Õ Ù

äÔ Ô) Ù

(43:) (ä ä ä ä ä ä ä ä

Ôä ä) Ù

.(1: Ô) (äÔä äÔä ä ä ä ä ä ää ää ä ä ä

Õ

Õ (99:) (ä ä)

) (ä Ô Ô ä ä) Ù

Õ Ù : Ù (1:

() Ù

Õ Õ ()

Õ Õ Ù

⁷²⁵ السيوطي – تناسق الدرر في تناسب السور – ص 83

⁷²⁶ المرجع السابق - ص 95

Ù

. Õ Õ â

Ù ,

ä ä ä ä ä ä ää ä)

ä ää) Ù (111:) (ä

ÙÕ : Õ ÙÕ .(1:) (ä ä ää

Õ Õ :

Õ)

Ù Õ Õ (

Õ : Õ Õ (@)

Õ

Õ

Ù Ù Ù

Õ Õ Õ ,

äÔ ä ä) Ù ,

äÔä Ô) Õ Ù , (135:) (

.(1:) (ä á ä ä

Õ

Ô Ô Ô ä)

Õ (77:) (ä

Õ Õ : Õ Ù (1:) (ä) Ù ,

Õ Ù
 729 (... aç ã) Ù
)
 Õ , (85:) (ä (1))
 Ù (2-1:) (2)
) Ù Ù :
 Õ ((1)) Ù Ù Ù
 730 (2) ä
 Õ Ù
 (Õä Õ ää ä) ، قال تعالى (@)
 ää ä ä) Ù (@) والأحزاب مفتحة كذلك بخطاب النبي (@) (30:)
 Õ : Õ Ù Õ .(1:) (ä ä ä ää ää
 (@) Õ Õ
 Õ , Õ
 731
 ää ä ä ää ä
 (73: Õ) (Õ ä ä ä ää ää)
 ää ä ä ä ä ä ä ää)
 : Ù (1:) (ä ä
 Õ Õ)

(...

732

Ô Ô Ô ä) Ù
 Õ (54:) (á ä ä ä ää ä ä
 Ô ää ää ä ä ää ää) Ù
 .(1) (ä á ä ä ä ä ä ä ä
 à () () Ù
 (88-87)⁽⁸⁸⁾ áä ⁽⁸⁷⁾ ä ä ä
 Õ : Ù (1:) (ää ää ä ää ä تنز
) Ù () (ص) حيث قال في (ص) Ù
 Ù : Ù (... تنزيل

733

ä ä ää ä)
 (35: Ô) (Ôä ä á ä
 (Ô Ô ää ää ää)
 . Ù (1:)
 , Õ Õ
 Ô) Õ Ù , (@) Ù
 äÔ Ô ä ä ä ä ä
 á Ô äÔää ä ä ä ää ä ää ä ä ä
 äÔ ää ää ä ää
 ääÔ ä ä ä) قال تعالى (@) ،
 ä ä ä (1) ä ä ä
 .(2-1:) (á ä ä ä ä ä

Õ á ä ä ä ä)
 (45:) (ää ä ä
 ä (3) ä ä (2) ää ä (1) ä ä) Û
 (6-1) (6) ä ä(5) ä ä(4)
 Õ () : Û
 Õ Õ Õ Û
 734 - -
 ää ä)
 Õ ä ää ä ä (59) ä ä ää ä
 á Õ á ä (1) ä) (60-59:) (60)
 Õ ä(6) ä ä (5) ä ä (4) ä ä (3) á ä(2)
 Û : Û (7-1:) (7) ä
 Õ (60:) (... ä)
 (...) Û (11:) (ä ää)
 735 (7:) (á) إشارة إلى العذاب وقال هنا (59:)
 Õ (49:) (ä ä ä ä)
 (1:) (ää) Û
 Õ Õ
 -54:) (55) ää á ä äá ä ä ä(54) á á ä ä ä
) (3) ä (2) (1)) (55)
 Õ : Û (3:-1) ولييان
 Û
 Õ (55:) (ää á ä ä) Û

Õ Õ (1:) () Û
 736
 Õ Õ Û
 (96: Ô) (äÔä Ô ä ä) Û
 ä ä ä ä ää) Û
 Õ Õ Û : Û (1:) (ä
 737 () (ä): Û
 Ô ä ä ä)
 Õ (11:) (ä ä ä ä ä ä ä
 ä ä ä ä)
 Õ (1:) (ä ä ä ä)
 Û Õ Õ Û : Û
 Õ (@)
 Û
 738 (... ä ä Û
 Õ
 (Ô ä Ô Ô ää ää ä ä)
 Û Õ Õ (31:)
 ä Ôä (4) ä ä (3) ä ä (2) ä ä (1) ä)
 : Õ Û Õ (7-1:) ((7) ä ä(6) (5) ä
 Õ Õ

739

	.73	-29	-	-	736
122	-			-	737
	12	-30	-	-	738
131	-			-	739

ä̃ Õ ä ⁽¹⁾ ä ä) Û ,
 ä ää ⁽⁵⁾ ää ää ää ä ⁽⁴⁾ ää ää ⁽³⁾ ää ä ⁽²⁾ ää ä
⁽¹⁰⁾ ä ⁽⁹⁾ ä ⁽⁸⁾ ää ⁽⁷⁾ ä ä ⁽⁶⁾
 ð Õ Û , (42-33:)
 ä ⁽⁴⁾ Õ Õä ä ⁽³⁾ Õ ä ä ⁽²⁾ ä ⁽¹⁾
 Õä ⁽⁸⁾ ä ä ⁽⁷⁾ ä ⁽⁶⁾ ä ä ⁽⁵⁾ ä
 ä ⁽¹²⁾ ä ä ⁽¹¹⁾ ä ä ⁽¹⁰⁾ ä ä ⁽⁹⁾ ää
 Õ Õ (14-1) ⁽¹⁴⁾ ä ⁽¹³⁾ ä

⁽¹⁷⁾ ä)
 Õ (⁽¹⁹⁾ ääää á ä ⁽¹⁸⁾ ä
 Õ ä ⁽¹⁸⁾ ä ä ä ⁽¹⁷⁾ ä)
 Û Û : Û (3-1:) ⁽¹⁹⁾ ä

Õ Õ
 Õ Õ (Û)
 .⁷⁴⁰ Û Û Û
 Õ , Û
 Õ (11:) (ä ää) (@)
 ä ⁽¹⁾) Û ,
 .(4-1:) ⁽⁴⁾ ä ⁽³⁾ ä ⁽²⁾

Õ ,
 ä Õä ä Õ ä ä ä Û Û
 ä ä Õ ä ä ä ⁽⁶⁾ ää ä ä ää ä ä ää
 Õ Õ ⁽⁷⁾ ää ä

Õ Õ (8-6:)⁽⁸⁾
 ä ⁽¹⁾ ä ä ä ð Ù Ù
 (5-1: Ô)⁽⁵⁾ Ô ä ⁽⁴⁾ ää ⁽³⁾ ä ⁽²⁾
 Õ Ù Õ Õ : Ù
 ä ä): Ù :
 ä ä ð Ù ° Ù (8:)(.á
 (1:)(ä
 Õ Õ : Ù Ù
 Õ Õ : Ù
 .⁷⁴¹ Ù : Ù
 Ù
 Ôä ⁽¹⁰⁾ ä ⁽⁹⁾ ä ⁽⁸⁾ ä) Ù
 Ô Ô) (11-8: Ô)⁽¹¹⁾
 : Õ Ù (2-1:)⁽²⁾ ä ⁽¹⁾
 Ù () Ù
 () : Ù ° :
 Õ
 Õ

الأربع وحسن اتساقها ⁷⁴².

Ù
 Õ Õ
 Ù Ù

·
õ õ
õ õ õ
ù ù
õ
õ
õ
ù ù
:
ù
õ õ õ ù
õ
õ õ
ù
õ õ ù
· (@)
õ õ õ
ù ù ù
(õ)
ù

Õ Ù
.
Ù
Õ
Õ Ù Ù Ù
Õ Ù
.
Ù
.
Õ Õ
Õ Õ Õ Õ
.
(@)
Õ Ù
Õ Õ Ù
.
Õ Õ Õ
Õ
.
Õ (@) Ù
Ù
.
Õ Õ Õ Ù
Ù Ù
.
Õ Õ Õ
:

:Û

:

Û

Ô Ô ä ä

ä ä)

Û , Û

. (29:) (ä

Û Õ

:

Õ

Û

Õ

Û

Õ Õ

Û

Õ Õ Õ ,

Û

Õ Õ Õ Õ

Õ Õ Õ

Õ , Õ

ä ⁽¹⁹³⁾ ä ä) Û

Õ (195-193 :) ⁽¹⁹⁵⁾ ää ä á ä ⁽¹⁹⁴⁾ ää ä ä

Õ Õ Õ

Õ Û

Õ Õ Õ Õ ä

. Û

Õ

Õ Õ

Õ Õ Õ

Û

Abstract

Praise be to God and prayers and peace be upon his prophet, for assisting me to finish this research.

I handled in this research plan included prelude, which contained the lexical meaning of the ward (sura) , the terminology and wisdom behind revealing the Holy Koran in (suras) and also included the review of the types of openings and ends : and the occasion of the revelation of the (suras) .

The prelude was succeeded by chapter one; which covered the opening of the suras; in five sections. Section one contained the (Suras) which were opened by praise. Section tow included those which were opened by hyphened letters. The third section included the (suras) which were opened by the oath. Section four handled the (suras) which were begun by the predicate sentences .The fifth section included other openings, which were represented by (interrogation, conditioning; orders appeal; reasoning and the call).

The second chapter handled the ends of the (suras) and it also included five sections. The first section included the (suras) which end with invocation and praise .The second section contained the (suras) with and with wills and inciting on workshop. The third section handled the (suras) which end with respect and glorification. The fourth section covered the (suras) which end by the promising an threat .The fifth section dealt with the (suras) which end with the starting of some of the rules, entertaining the prophet (PBUH) , praising the Holy Koran , talk about the last day . the messengers and the heavenly missions and foretelling about the facts .

The research was concluded by chapter three which covered the relation between the (suras) of the holy Koran. It started with the defining of the lexical meaning of the relation; in addition to its terminological significance and the position of the "Ulema" Vis-a vis the term relation .This chapter contained two sections. The first section handled the relation between the beginning of the (sura) and its end. The second covered the relation between opening (or beginning) of the (sura) and the end of that which preceded it.

As for the finding of this research, these cold by summarized as follows:

The Holy Koran was revealed with varied opening and ends. It stunned the Arab with new styles which they never knew before .This was especially related to the hyphened letters, which were unique to the holy Koran . Then , there is the powerful link between the holy Koran and the Arabic language . In fact, The Arabic language is tied to the holy Koran; just like the soul and the body . The holy Koran is the soul and the Arabic language is its container . There is also the relation between the opening of the (sura) and its topic which it handles.

Lastly , these relations between the (suras) of the Holy Koran ; are the best proof of the miracle of the holy Koran .

	:	.1
	.	.2
-		
- Õ Õ	-()	.3
	. (1987- Õ 1407)1 - -	
Õ - Õ	Ù -	.4
- ÕÕ 1370)3 - Õ	Õ Õ	
	. (1951	
	- -	.5
	. (1985- Õ 1405) 1 -	
Õ	Ù -	.6
	-	
	. (1984)6 - - -	.7
- Õ	-	.8
. (1972-Õ 1391)2 - - -		
Õ	-	.9
	- -	
Õ Õ - Õ	-	.10
	.	
Õ - Õ Ù		.11
	. (2002- Õ 1423)1 - -	
-()	-	.12
	. (1966)2 -	

-	-	-	.13
		.(1978-Õ 1398) -	-
-	Õ	Õ	.14
		.(1984-Õ 1404) 2	-
		-	.15
		Û	-
Õ	Õ	-	.16
	.2	-	-
-	Õ	Õ - Õ	Õ Õ
			.17
		.(1984 Õ 1404)3	
(Õ)	.18
		-	-
Û	Õ	Û	-()
		.(1984 Õ 1404)2	-
Õ	Õ	-	.20
-	Õ	Û	-
Õ	- Û	Û	Û
-	Õ	-	.21
		-	.22
		.(1983- Õ 1403)1	-
-	-	-	.23
		.(1972- Õ 1392)2	
Õ		Û	-
-	-	-	-

. - Û - -	.25
Õ Õ - -	.26
- -	
Õ Õ Õ Û -	.27
Õ - - Û -	
Õ - Õ Õ -	.28
Õ - Õ Õ Û -	.29
. (1986)1 - Û -	
. (1974 Õ 1394)3 - -	.30
Û -	.31
- Õ - Õ Õ - Õ Õ -	
. (1986- Õ 1406)1	
-	.32
. (1991- Õ 1412)1 -	
- - Û	.33
. (1988- Õ 1408) -	
- Õ Õ -	.34
. (1986- Õ 1406) 1 - - -	
- -	.35
. (1979- Õ 1399) 2 - - -	
-	.36
- ÕÕ 1409) 1 - -	
. (1989	

- Û - -	.37
. (1989- Õ 1409)1 -	
. 1 - - Û - . -	.38
.1 - -	.39
. (1968- Õ 1388) 3 - -	.40
1990- Õ 1410)2 - - -	.41
. (
- Õ - -	.42
. (1995)1 - -	
. - -	.43
- - -	.44
. - - -	
Û Õ Õ - Õ	.45
Õ - -	
. (1984- 1405)4 -	
- -	.46
. (1984- Õ 1404)2 - -	
Õ - -	.47
- Õ Õ - -	
Õ - Õ -	.48
. (1989- Õ 1410)1 - -	
- Û -	.49
. (1984- Õ 1404)3 - -	
- Û -	.50
. (1997- Õ 1417)1 -	

-	Õ Õ	Ù	-	.51
.	(1983- Õ 1403) 1	-	-	-
-	Õ Õ Õ		-	.52
.	(1972 - Õ 1392)1	-	-	
Õ		-		.53
-	ÕÕ 1400)2 - Õ	-	-	-
				. (1980
				.54
.	-		-	
-	Õ -		-	Ù .55
-	ÕÕ 1405)11 - Õ	-	(1971-Õ 1391)-7 -	
				. (1985
Õ	Õ Õ	Ù Ù	-	.56
.	(1998)	-	-	-
Õ	Õ Õ	-	-	.57
.	(1998- Õ 1419)2	-	-	-
Õ	Õ - Õ Õ		-	.58
Õ	Õ	-	-	.59
		(1971- Õ 1391)	-	
Õ	-(Õ)		-	.60
		(1985 Õ 1405)1	-	-
.	-		-	.61
Ù		-		.62
Õ	Ù	Ù)	.63
			-	(

-	-	.64
. (1970- Õ 1390) -2	-	
-	Ù -	.65
-	-	.66
- Õ 1411) 1	-	
- Õ Õ	-	. (1990
-	Ù	.67
. (1988- Õ 1408) 3	-	
-	-	.68
Õ 1413)2	-	
Õ	-	. (1992-
-	-	.69
-	-	
-	-	